Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 226 (20. 194) • 1988 йил 1 октябрь • шанба

Баҳоси 3 тийин.

2.000.000 ТОННА ПАХТА ТАЙЁР!

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида
ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1988 йил 30 сентябрда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлди.

Пленум XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорлари асосида Сиёсий бюронинг партия аппаратини қайта ташкил этиш билан боғлиқ таклифларини ҳамда баъзи кадр масалаларини кўриб чиқди. Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Ўртоқ М. С. Горбачев А. А. Громиконинг пенсияга чиқаришни илтимос қилиб КПСС Марказий Комитетига мурожаат этганлигини маълум қилди. М. С. Горбачев А. А. Громиконинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматларини қайд этиб, унга эзгу тилаклар билдирди. (М. С. Горбачев билан А. А. Громико нутқлари матбуотда эълон қилинади).

Пленум А. А. Громиконинг илтимосини қондириб, уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси вазифасидан озод қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатнинг асосий йўналишлари бўйича комиссиялари тўғрисида қарор қабул қилди. (Мазкур масалага доир қарор матбуотда эълон қилинади).

Пленум КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведевни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси этиб сайлади.

Пленум КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси В. М. Чебриковни КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайлади.

Пленум А. В. Власовни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат этиб сайлади.

Пленум А. П. Бирюкова билан А. И. Лукьяновни КПСС Марказий Комитети секретарлари вазифасидан озод қилиб, уларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар этиб сайлади.

Пленум М. С. Соломенцев пенсияга чиқиши муносабати билан уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси вазифаларидан озод қилди.

Пленум В. И. Долгих пенсияга чиқиши муносабати билан уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат ва Марказий Комитет секретари вазифаларидан озод қилди.

Пленум П. Н. Демичев пенсияга чиқиши муносабати билан уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат вазифасидан озод қилди.

Пленум А. Ф. Добринин пенсияга чиқиши муносабати билан уни КПСС Марказий Комитетининг секретари вазифасидан озод қилди.

Пленум Б. К. Пугони КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси этиб тасдиқлади.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини тамомлади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев нутқи

Ўртоқлар! Сиёсий бюро сиёсий ислоҳот ва партия аппарати структурасини такомиллаштириш масалалари юзасидан XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг йўл-йўриқларидан келиб чиқувчи таклифларни муҳокама этиш учун Марказий Комитетнинг ушбу Пленумини чақиришни зарур, деб топди.

Мазкур масалаларни пухта ва ҳар томонлама ишлаб чиқиш шуни кўрсатдики, партия вазифаларининг ўзгариши, жамиятнинг сиёсий авангарди сифатида унинг роли оширилиши муносабати билан Марказий Комитетнинг, Сиёсий бюронинг, партия Марказий Комитети секретарлари ҳамда аппаратининг фаолиятини такомиллаштириш зарурати туғилди. Табиийки, бу нарса партия раҳбар кадрларини жой-жойига қўйишда муайян ўзгартишларни тақозо этади.

Шу масалаларнинг кўпчилиги Марказий Комитетнинг фаолият доирасига киради. Аслини олганда ушбу Пленумни чақиришнинг сабаби ҳам мана шундадир. Сиёсий бюронинг шу хусусдаги конкрет таклифларини Пленумга маълум қиламан.

Аммо мен, аввало, ўртоқларга шуни маълум қилмоқчиманки, Сиёсий бюро аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Андрей Андреевич Громикодан КПСС Марказий Комитети номига ариза тушди. Уни ўқиб эшиттиришга ижозат бергайсиз.

«Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевга.

Ёшим анча улғайди. Ҳаётда босиб ўтилган йўлга назар ташлар эканман, пенсияга чиқиш мен учун бирдан-бир оқилона қарор деб ҳисоблайман.

57 йилдан буён Ленин партиясининг аъзоси эканлигим, 36 йилдан буён Марказий Комитет составида бўлиб, 15 йилдан буён Сиёсий бюро аъзоси эканлигимдан фахрланаман. Мени партия қаерга юбормасин, ҳамма жойда ишни мамлакат манфаатлари тақозо этганидек виждонан бажаришга ҳаракат қилдим. Фанлар академияси системасида ҳам, дипломатия ишида ҳам, шу жумладан СССР ташқи ишлар министри лавозимида ҳам, мен СССР Олий Совети Президиумининг Раиси этиб сайланганимдан кейин ҳам шундай бўлди.

Совет жамиятини қайта қуришдан ва партия, унинг XXVII съезди, XIX Бутуниттифоқ конференцияси, Марказий Комитет Пленумлари қабул қилган қарорларни амалга оширишдан иборат буюк ишнинг эътиқодли тарафдориман. Ана шу тарихий қарорларни бажаришга ўз ҳиссасини қўшиш — ҳар бир коммунистнинг, онгли ҳар бир совет кишисининг бурчидир. Ҳар куни бутун партия билан, бутун халқ билан умумий сафда боришни истайман, сизлар мени тўғри тушуняпсизлар, деган умид билан ўзимни юпатаман. Мавқеимнинг ўзгариши партия ва давлат манфаатлари йўлида баҳоли-қудрат вазифаларни бажаришим учун тўсиқ бўлмайди, албатта.

Ватан бахт-саодати, тинчлик манфаатлари йўлида биргаликдаги иш учун Марказий Комитетга раҳмат, сизларнинг ҳаммангизга раҳмат.

А. Громико».

Биз Сиёсий бюрода бу масалани муҳокама этдик ва Андрей Андреевичнинг илтимосини қўллаб-қувватлашга қарор бердик. Биз ҳаммамиз А. А. Громикони йирик сиёсат ва давлат арбоби, деб биламиз. У ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан буён партия Марказий Комитетининг аъзосидир. Қарийб ярим асрлик умр дипломатия ишига бағишланди: АҚШда, Буюк Британияда элчи, СССРнинг БМТ Хавфсизлик Кенгашидаги вакили, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари, сўнгра эса министри бўлди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотини тузиш тўғрисидаги ҳужжатлар остида Андрей Андреевич Громико Совет давлати номидан қўйган имзо турибди.

А. А. Громико 1973 йилда Марказий Комитет Сиёсий бюросининг аъзоси, 1985 йилда эса СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайланди.

Кўриб турибсизларки, ўртоқлар, катта ҳаёт йўли босиб ўтилди, босиб ўтилганда ҳам турли даврларда, баъзан мураккаб йилларда босиб ўтилди. Унинг фаолияти мамлакатда ҳам, чет элларда ҳам таҳсинга сазовор бўлди.

Умуман у бой сиёсий тақдир соҳибидир. Андрей Андреевичнинг ўзи ҳам, уни аллақачондан буён ва яхши билувчи биз ҳаммамиз ҳам ёдга олса арзийдиган нарсалар бор, деса бўлади.

Бугун, Андрей Андреевич муносиб равишда пенсияга чиқадиган кунда унинг Сиёсий бюродаги ўртоқлари номидан унга ғоят катта меҳнати, партия ва давлатга садоқат билан қилган меҳнати учун миннатдорчилик билдиришни, сиҳат-саломатлик тилашни истардим. Пленум қатнашчилари ҳам худди шундай фикрда бўлсалар керак, деб ўйлайман.

Лекин ўйлайманки, Андрей Андреевич бундан буён ҳам мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий турмушида қатнашаверади, бизни ўз тажрибаси билан қўллаб-қувватлайверади.

Андрей Андреевич Громикога эзгу-истакларни билдиришга яна бир бор ижозат этгайсиз. (Қарсаклар).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ 1988 ЙИЛ 30 СЕНТЯБРДАГИ ҚАРОРИ

XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорлари асосида КПСС Марказий Комитети комиссияларини тузиш ва КПСС Марказий Комитети аппаратини қайта ташкил этиш тўғрисида

1. Пленум КПСС Марказий Комитетининг қуйидаги комиссиялари бўлишини мақсадга мувофиқ деб топди:

— Партия қурилиши ва кадрлар сиёсати масалалари комиссияси (раис Г. П. Разумовский);

— КПСС Марказий Комитетининг идеология комиссияси (раис В. А. Медведев);

— Социал-иқтисодий сиёсат масалалари комиссияси (раис Н. Н. Слюньков);

— Аграр сиёсат масалалари комиссияси (раис Е. К. Лигачев);

— Халқаро сиёсат масалалари комиссияси (раис А. Н. Яковлев);

— Ҳуқуқ сиёсати масалалари комиссияси (раис В. М. Чебриков).

2. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига қайта қуришни чуқурлаштириш ва мамлакат сиёсий системасини ислоҳ қилишни амалга ошириш шароитларида партия органлари вазифалари ўзгаришини ҳисобга олиб, КПСС Марказий Комитети аппарати ва маҳаллий партия комитетларининг янги структурасини яратиш юзасидан амалий тадбирлар кўриш топширилсин.

3. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари ҳозир ўтаётган ҳисобот ва сайлов йиғилишлари чоғида партия аппаратига кадрлар танлаш, бу ишга юксак сиёсий ва ишчанлик фазилатларига эга бўлиб, коммунистлар ва партиясизлар орасида ишонч ва обрў-эътибор қозонган, қайта қуришнинг эътиқодли тарафдорлари бўлган ўртоқларни кўтариш масалаларига алоҳида эътибор берсинлар.

КПСС Марказий ревизия комиссиясининг мажлиси тўғрисида
ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1988 йил 30 сентябрда КПСС Марказий ревизия комиссиясининг мажлиси бўлди. Ташкилий масала кўриб чиқилди. Ўртоқ И. В. Капитонов пенсияга чиқиши муносабати билан у КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси вазифасидан озод қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида
А. А. Громико нутқи

Азиз ўртоқлар!

Менинг КПСС Марказий Комитети составидаги мавқеим ўзгариши муносабати билан ўзимни маъюс сезяпман, албатта. Аммо ёш ҳам шуни тақазо қилади ва буни ҳисобга олиш керак.

Бизларнинг ҳаммамиз турмуш зинапояларидан қадам ташладик. Баъзилар кўпроқ, бошқалар эса камроқ ҳаёт йўлини босиб ўтди. Аммо ҳар бир киши мамлакат учун, одамлар учун, партия учун нималар қилдим, деб чамалаб кўради ва тўғри қилади. Мен ҳам шундай қиляпман.

Имкониятимга яраша меҳнат қилдим. Гарчи турли, қийин, ҳатто жуда қийин даврларни бошдан кечирган бўлсак-да, биз ҳаммамиз буни биламиз, ҳамма жойда дўстлар мададини ҳис этиб турдим. Бироқ марксизм-ленинизм фанининг ҳаққонийлигига, буюк ғояларимизга бўлган чексиз ишонч меҳнатда кучимга куч қўшди.

Менинг шанимга айтилган эзгу сўзлар учун Михаил Сергеевич Горбачевга ташаккур билдираман. Мен бу сўзлардан ғоят таъсирландим.

Шунга астойдил аминманки, мамлакатнинг бутун турмушини революцион қайта қуриш йўли бирдан-бир тўғри ва илмий асосланган йўлдир.

Партия ва унинг Марказий Комитети КПСС XXVII съезди, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси ва партия Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун қилаётган барча ишларни қатъий қўллаб-қувватлайман.

Бизнинг раҳбар коллективимизда — партия Марказий Комитети ва Марказий Комитет Сиёсий бюросида ғоявий ва сиёсий бирлик мавжудлигидан чуқур мамнуният изҳор қиламан. Мазкур коллективда ленинча принципцлар, ленинча ғоялар ҳукмрондир.

Мамлакат олдига қўйилган вазифалар ҳал этилиши зарурлигига ва ҳал этилишига аминман. Ленин кунларидан бошлаб етмиш йиллик тарих мобайнида халқ амалга оширган қаҳрамонона ишлар бунга кафолат беради.

Биргаликдаги иш ва ишонч учун ҳаммангизга миннатдорчилик билдираман.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари
Вадим Андреевич МЕДВЕДЕВ

1929 йилнинг 29 мартида Ярославль областининг Данилов районидаги Мохонько во қишлоғида туғилган, рус.

1951 йилда Ленинград давлат университетини тамомлаган. Шу университетда ассистент, сўнгра эса катта ўқитувчи бўлиб ишлаган. 1952 йилдан КПСС аъзоси. 1956 йилдан Ленинград темир йўл транспорти инженерлари институтининг доценти, 1961 йилдан эса Ленинград Совети номли Ленинград технология институти сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири бўлиб ишлади.

1968 йилда Ленинград шаҳар партия комитетининг секретари этиб сайланди. 1970 йилдан 1978 йилгача КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари бўлиб ишлади. 1978—1983 йилларда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясининг ректори бўлди. 1983 йилда КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири этиб тасдиқланди.

Партия XXV ва XXVI съездларида КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, XXVII съездда эса КПСС Марказий Комитетининг аъзоси этиб сайланди. Партия Марказий Комитетининг 1986 йил март Пленумида КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланди. Айни вақтда у КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудиридир.

СССР Олий Советининг депутати.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси. Социализмнинг сиёсий иқтисодига доир бир қанча асарларнинг авторидир.

ЯККАБОҒ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Яккабоғ райони пахтакорлари бу йил мавжуд 16194 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқдалар. Уларнинг эзгу нияти — она-Ватанга 40 минг тонна «оқ олтин» топшириш. Йиллик планни 50 процентдан ошириб қўйган заршунослар ҳосилнинг 24 минг тоннасини машиналарда териб олишга сўз берганлар.

Шу кунларда районда кунига йиллик планга нисбатан 3,20-3,30 процент миқдорида пахта тайёрланяпти. Далаларда теримга жалб этилган одамлар сони 11 минг кишига етди. Яқинда бу ерда давлатга уруғлик пахта топшириш плани ошириб бажарилди: қабул пунктларига 5428 тонна уруғлик пахта етказиб берилди.

Теримда райондаги «Қизил Ўзбекистон», «Коммунизм», «Қизил юлдуз», «Шарқ юлдузи», Ульянов номли, Энгельс номли ва «Правда» колхозлари пешқадам.

С. ШОВРИҚОВ.

«Дала-редакция» телефон линиясида
МАРРА ЯҚИН

Наманган областида пахта йиғим-терими тобора қизғин тус олмоқда. Бу борада Чуст районидаги «Ўзбекистон» колхози миришкорлари алоҳида намуна кўрсатишяпти. Махсус мухбиримиз М. ХУДОЙБЕРДИЕВА хўжаликдаги пешқадам бригада бошлиқларидан бири — Қурбонбой УМРЗОҚОВ билан телефонда боғланиб, долзарб дамларда қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Бу йил биз, пахтакорлар учун об-ҳаво қулай келди. Бундан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилдик. Пайкалларда мўл ҳосил етиштирилди. Мавжуд 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олганмиз.

Фурсатни бой бермасликка астойдил ҳаракат қиляпмиз. Терим суръатининг ошишида техника кучидан оқилона фойдаланиш — кутилган натижани бериши мумкинлигини яхши биламиз. Шу боисдан машина теримига таяняпмиз. Илғор механизаторларимиздан — Дагарбой Носиров, Самижон Абдуназаровлар мавсумда қарийб 165 тоннадан пахта териш мажбуриятини олишган. Ҳаракатимиз зое кетмаяпти. Кунига йиллик планнинг 3—3,5 процентига етказиб «оқ олтин» тайёрлашга эришяпмиз.

МУХБИР ШАРҲИ: хўжалик заршунослари бу йил она-Ватанга 3 минг тонна сифатли хом ашё сотиш мажбуриятини олишган. Бунинг учун улар 1112 гектар майдонда мўл пахта ҳосили етиштиришди. Дефолиацияни ҳам районда биринчилар қатори муваффақиятли ўтказишди. Дала гвардиячилари ҳосилнинг 60 процентини «пўлат этак»лардан ағдаришни кўзлашган. Улар ўртасидаги меҳнат беллашуви тобора авжига чиқмоқда. Бугунгача етиштирилган ҳосилнинг 35 проценти машиналар ёрдамида териб олинди.

Миришкорлар бу йил планни 15 октябргача бажаришга сўз беришган. Далалардаги қайноқ меҳнат нафаси марра албатта эгаллanажаклигидан далолат бермоқда.

НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

Хоразм область Ҳазорасп районидаги Ленин номли совхоз пахтакорлари 776 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 центнердан «оқ олтин» териб олиб, йиллик планни областда биринчи бўлиб бажардилар. Давлат хазинасига 2010 тонна қимматли саноат хом ашёси сотилди. Ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди.

Коллектив эришган муваффақиятни совхоз директори Исмоил Иброҳимов шарҳлайди:

— Пахтакорларимизнинг астойдил меҳнати билан бу йил чигит ҳар қачонгидан эрта экилиб, ғўза юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилинди. Ҳосил эрта етилди. Пайкалларда иш машина теримига мослаб олиб борилди. Пировардида, агрегатлар ўтган йилга нисбатан 24 кун олдин теримга тушди.

Энг қувончлиси шуки, пахтачиликда оила пудратини кенг жорий қилганлигимиз ернинг ҳақиқий ўз эгасини топиб берди. Онабиби Мадраҳимова, Қувондиқ Раҳмонов, Ёқуб Бектурдиев, Тоған Ўразбоев ва бошқалар бош бўлган кўплаб пудратчи оилалар ҳар гектар пахта майдонидан 40-42 центнердан ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Хўжалик маъмурияти механизаторлар ва теримчиларнинг унумли, сифатли ишлашлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериб, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бориш йўлида мусобақа натижаларига ҳар беш кунда якун ясаяпти. Бу совхоз аҳлининг кун сайин баракали меҳнат қилишида ва ҳосилни ҳашарчилар ёрдамисиз териб олишда катта роль ўйнаётир.

Ҳали далаларимизда пахта кўп. Ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, Ватанга яна минг тонна пахта сотишга сўз бердик.

Материални линияга жамоатчи мухбиримиз И. ШОМУРОДОВ узатди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

29 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский раислигида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессиясини чақириш ҳамда унинг кун тартиби билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1986—2000 йилларда Ўзбекистон ССРда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантириш комплекс программасини амалга ошириш соҳасидаги иши муҳокама этилди. Республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Отажонов ушбу масала юзасидан ҳисобот берди.

Президиум кейинги вақтларда республикада халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шунингдек аҳолига кўрсатилаётган пуллик хизматлар ҳажмини ошириш учун қўшимча имкониятларни қидириб топиш борасида муайян ишлар бажарилганлигини қайд этиб ўтди. Шу билан бирга бу муҳим соҳада зарур жадаллаштириш таъминланганини йўқ. Бу соҳани ривожлантириш асосан эскириб қолган усуллар билан амалга оширилмоқда, совет ва хўжалик раҳбарлари бунда етарлича ташаббус, манфаатдорлик кўрсатмаяптилар. Харидоргир моллар ишлаб чиқариш даражаси комплекс программа топшириқларидан орқада қолмоқда, уларнинг анчагина қисми республика ташқарисидан олиб келинмоқда. Товарлар ва хизматларга бўлган талаб ва эҳтиёж қондирилмаётгани натижасида пулнинг қадрсизланиш жараёнлари тобора кучаймоқда. Меҳнаткашлар турмуш даражасининг ўсиши тўхтаб қолмоқда. Министрлар Советига, Госпланга, министрликлар, идораларга, халқ депутатлари маҳаллий Советларига яқин йиллар ичида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи қудратли индустрия барпо этишни, пуллик хизматлар соҳасини ривожлантиришни кескин жадаллаштириш ҳамда товарлар ва хизматлар билан таъминлашни аҳолининг харид қобилияти ўсишига мувофиқ холга келтиришни ўзларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблашлари таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг миллатлараро муносабатлар ва интернационал тарбия масалалари ҳамда ёшлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиясининг «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советлари, министрликлари ва идораларининг ёшлар ўртасида республикалараро алоқаларни ривожлантириш ва уларда миллатлараро муомала маданиятини шакллантириш соҳасида олиб бораётган ишлари тўғрисида»ги хати кўриб чиқилди. Миллатлараро муносабатлар ва интернационал тарбия масалалари комиссиясининг раиси Э. Ю. Юсупов мазкур масалани тайёрлашда қатнашган депутатлар группаси номидан ахборот берди.

Совет ва хўжалик органларининг бу соҳадаги иш даражаси қўйилаётган талабларга мувофиқ эмаслиги, ёшларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни чуқурлаштиришга тўла даражада кўмаклашмаётганлиги қайд этиб ўтилди. Президиум Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларининг, министрликлар ва идораларнинг зиммасига КПСС XIX Бутуниттифоқ конференциясининг қарорларига амал қилиб, ёшларнинг республикалараро мулоқотларини бутун чоралар билан такомиллаштиришни таъминлаш, меҳнат коллективлари билан айрим меҳнатчилар ўртасидаги бевосита алоқаларни кучайтириш мажбуриятини юклади.

Республика халқ депутатлари маҳаллий Советларининг Афғонистонда интернационал бурчини адо этган ҳарбий хизматчиларга имтиёзлар тўғрисидаги қонунларни бажариш борасидаги иши муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссари Е. И. Рибяк шу масала хусусида ахборот берди. Президиум мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан жуда қисқа муддат ичида ва тўла ҳажмда самарали чоралар кўришни, қонунда белгиланган имтиёзларга қатъий ва оғишмай риоя этилишига собитқадамлик ва изчиллик билан эришишни зарур деб топди.

Президиум мажлисида Тошкент шаҳар Октябрь районидаги «Октябрь 50 йиллиги» ва «Хувайдо» номли маҳалла комитетларининг иш тажрибаси маъқулланиб, кенг оммалаштиришга тавсия этилди.

Президиум Ўзбекистон ССРнинг давлат мукофотлари билан тақдирлаш тартибини такомиллаштириш ҳақида қарор ҳам қабул қилиб, Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонлари системасига баъзи ўзгартишлар киритиш ҳақида фармон чиқарди. Қарор ва фармон республика ҳамда область матбуотида эълон қилинади.

Мажлисда республика давлат турмушига оид бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул этилди.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. Ш. Бекқулбекова, Президиум аъзолари А. Акбаров, У. Отақўзиев, П. П. Мельников, Ш. Р. Мирсаидов, А. Н. Носиров, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси Р. Ғ. Ғуломов, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар.

«ҲОСИЛ—88»

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИ

◆ Қамаши районидаги Калинин номли колхоз механизатори Абдуғаффор Эргашев ўзи бошқараётган «Ўзбекистон» агрегати билан ҳар куни эл хирмонига 10 тоннадан дурдона тўкмоқда. Унинг ҳозиргача терган пахтаси 130 тоннадан ошди.

◆ Арнасой районидаги Ворошилов номли совхоз механизаторларининг авжи баланд. Айниқса, дала суворийлари — С. Эгамбердиев билан М. Қўзибоев юқори кўрсаткичга эришиб, мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Улар мавсумнинг дастлабки кунларида 5—6 тоннадан пахта теришаётган эди. Ҳозир бу кўрсаткич 8—9 тоннага етмоқда.

◆ Поп районидаги «Партия XX съезди» колхозида Ваҳобжон Ўрдаев, Абдусаттор Тўйматов, Ҳамиджон Калонов, Тўйчиали Ўсаров каби дала гвардиячилари карвонбошилик қилишяпти. Уларнинг ҳар бири бу йил ўз агрегати бункеридан 180—200 тоннадан «оқ олтин» бўшатишга ваъда берган.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани: Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани: Мавсум бошидан
Хоразм	2,41	66,91	1,85	36,45
Қашқадарё	2,87	50,04	2,86	39,78
Тошкент	5,51	43,49	6,66	41,04
Фарғона	2,50	41,29	1,71	13,51
Наманган	2,73	39,48	2,48	21,08
ҚҚАССР	3,29	39,46	3,77	34,66
Сурхондарё	2,96	38,77	4,53	40,40
Андижон	1,85	36,59	1,27	10,42
Бухоро	3,09	34,32	3,24	16,46
Сирдарё	3,68	23,26	4,48	24,54
Самарқанд	1,93	16,36	1,65	7,06
Республика бўйича:	2,94	37,40	3,22	25,51
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	2,30	50,86	—	—
Сурхондарё	3,50	42,72	7,78	63,12
Қашқадарё	2,99	30,73	4,50	33,44
Самарқанд	1,66	24,24	0,66	1,13
Бухоро	0,28	4,78	—	—
Республика бўйича:	3,15	37,18	6,32	50,11

ЮРТИГА БОРА ТУРИБ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан амалий визит билан Совет Иттифоқига келган Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан Москвадан юртига бора туриб Тошкентда бироз вақт тўхтаб ўтди.

Тошкент аэропортида К. Фомвиханни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Отажонов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ғ. ҲОЖИҚУЛОВга «ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Й. Охунбобоев номли Андижон область музикали драма ва комедия театри оркестрининг артисти ўртоқ Ғуломжон Ҳожиқуловга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари **А. РОМАНОВСКИЙ.**

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари **Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.**

Тошкент шаҳри, 1988 йил 30 сентябрь

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун М. Горький номидаги Тошкент давлат рус академик драма театрининг бош режиссёри ўртоқ Вячеслав Алексеевич **Гвоздковга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун М. Горький номидаги Тошкент давлат рус академик театрининг артисти ўртоқ Геннадий Стаматис **Пачисга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берди.

> **«...Ҳозирги босқичдаги аграр сиёсатнинг моҳияти қишлоқнинг ўзидаги ишлаб чиқариш муносабатларини ўзгартиришдан иборат. Биз шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги иқтисодий мувозанатни қайта тиклашимиз, колхозлар, совхозларнинг имкониятларини пудрат ва ижаранинг хилма-хил усулларини ривожлантириш орқали ҳар томонлама рўёбга чиқаришимиз, деҳқоннинг ердан бегоналашувини бартараф қилишимиз, уни тўла ҳокимиятли хўжайинга айлантириб, ҳар қандай буйруқбозликдан ҳимоя қилишимиз, қишлоқ меҳнатчиларининг турмуш шароитини тубдан ўзгартиришимиз лозим».**
>
> (М. С. Горбачевнинг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясидаги докладидан)

ЯНГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МУНОСАБАТЛАРИ ОРҚАЛИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МУАММОСИНИ ҲАЛ ЭТИШ САРИ

И. Ҳ. ЖУРАБЕКОВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, республика Давлат агросаноат комитетининг раиси

Ўзбекистоннинг ҳозирги аграр сектори асосий фондларнинг 40 процентини, ялпи ижтимоий маҳсулотнинг ярмидан кўпроғини ва республика халқ хўжалигида ишловчиларнинг 45 процентдан ортиғини ташкил этади.

Ишлаб чиқаришнинг чинакам хўжайинлари бўлмиш меҳнаткашларнинг манфаатдорлиги социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг ҳаракатга келтирувчи асосий кучи бўлиб қолган ҳозирги пайтда ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш соҳасидаги ишлар биринчи ўринга чиқариб қўйилмоқда.

Агросаноат комплексида ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, шу асосда озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб беришни кўпайтириш, хўжаликларнинг экономикасини мустаҳкамлаш, уларнинг социал-маданий соҳаларини ривожлантириш борасидаги ишлар амалга оширилмоқда.

Натижада республика Давлат агросаноат комитети бўйича қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ялпи ҳосилининг ўсиш суръатлари ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган икки йили ичида 6,9 процентни ташкил этди.

Чорвачилик ялпи маҳсулоти 1987 йилда 1985 йилга нисбатан 23,3 процент ошди, гўшт етиштириш 14,1 минг тонна, сут етиштириш 119,5 минг тонна, тухум етиштириш 293,3 миллион дона кўпайди.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўртача йиллик даражасига нисбатан 1986—1987 йилларда сабзавот етиштириш ўрта ҳисобда 117,5 минг тонна ошди, 1988 йилнинг биринчи ярмида эса республиканинг колхоз ва совхозлари чорва ва парранда харид қилиш ҳажмини 4,1 процент, сут харид қилиш ҳажмини 3,9 процент, тухум харид қилиш ҳажмини 12,3 процент кўпайтирдилар.

Айни вақтда аҳволга холисона баҳо бера туриб, шуни ҳам айтиб ўтиш зарурки, Ўзбекистон аҳолисининг хилма-хил озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса хом ашёга бўлган талаб-эҳтиёжи ҳали етарлича қондирилаётгани йўқ.

Аҳоли жон бошига истеъмол қилиш Умумиттифоқ даражасидан анча паст: картошка — 27 килограмм, сабзавот ва полиз маҳсулотлари 98 килограмм, мева ва резавор мева, узум — 34 килограмм, гўшт — 29 килограмм, сут — 176 килограмм, тухум — 110 дона истеъмол қилинмоқда.

Шу боисдан шошилинч ва туб чораларни кўриш керак. Шундай қилиб, бошқаришнинг иқтисодий методларига ўтиш мутлақо табиийдир.

Шунга қарамай, агросаноат комплексининг барча бўғинларини мувофиқлаштириш бошқарувнинг усуллари, услуби ва методларига, у амалга оширилаётган шарт-шароитларга боғлиқ бўлмасдан иложи йўқ.

«...Бошқарув аппаратида консерватизм шу қадар яшовчан бўлмаганида, — деб таъкидлади М. С. Горбачев XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида қилган докладида, — иқтисодий ислоҳот анча яхшироқ амалга оширилиши мумкин эди. Буйруқбозлик ва маъмуриятчилик ўз позицияларига зўр бериб ёпишиб олмоқда».

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг бутун иши демократик централизм принциплари асосида такомиллаштириб борилаётганининг боиси ҳам мана шундадир. Ҳозир Ўзбекистон аграр секторининг барча бўғинларида бошқарув структураси тартибга солинмоқда.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетини бошқариш янги схемасига кўра бошқарув аппаратини республика даражасида 51,7 процент, область даражасида эса 35 процент қисқартириш кўзда тутилмоқда. Кам ерли турдош хўжаликлар билан бирлаштириш орқали 97 та совхоз ва 40 та колхоз тугатилади. Қўшимча 57 та паст рентабелли совхоз аниқлаб қўйилдики, улар ёрдамчи хўжаликлар сифатида йирик саноат корхоналарига берилади.

Бошқарувнинг цех структурасига аста-секин ўтиши учун ҳозирдаёқ совхозларнинг талайгина бўлимлари тугатилди, бу эса 7 мингдан зиёд бошқарув ходимини бошқа ишга ўтказиш имконини берди. Бошқариш схемасига мувофиқ белгиланган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши кейинчалик умуман республика Давлат агросаноат комитети системаси бўйича 500 тадан кўпроқ ташкилот ва корхонани тугатиш имконини беради.

Фан билан ишлаб чиқаришни яна ҳам тўлиқроқ қўшиб олиб бориш мақсадида ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими системасидаги мавжуд илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, яъни Р. Шредер номли боғдорчилик ва узумчилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда «Союзхлопок» бирлашмасига қўшимча равишда яна бир қанча ана шундай бирлашмалар тузилди.

Лойиҳалашни ташкил этиш ҳамда унинг ихтисослашувини тубдан яхшилаш учун мавжуд лойиҳа институтлари базасида қишлоқ хўжалик объектларини, уй-жойлар ҳамда социал-маданий ва маиший объектларни лойиҳалаштирувчи тўртта давлат-кооператив институтини 9 та филиали билан ва агросаноат ишлаб чиқаришининг тегишли тармоқлари бўйича 3 та ихтисослаштирилган давлат институтини ташкил қилиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари инженер-техник изланишлар институтини очиш кўзда тутилган.

Кейинчалик Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг марказий аппарати хўжаликлар, ташкилотлар ва саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш фаолиятига оператив раҳбарлик қилиш вазифасидан халос бўлади.

Шуни қайд этиб ўтиш ўринлики, ўзини-ўзи бошқариш ғояси ҳозирча фақат корхоналар даражасидагина қолиб кетмоқда, аммо бошқарувнинг барча поғоналарида — то энг юқори поғона — республика Давлат агросаноат комитетида ҳам албатта амалга оширилади. Бунинг учун корхоналар устида турган бюрократик аппарат эмас, балки корхоналарга хизмат қилувчи, уларга бўйсунувчи ва ҳисоб бериб турувчи аппарат керак. Ҳозирча эса агросаноат комплексини бошқаришнинг шундай системаси вужудга келдики, бу система қанчалик илғор бўлмасин, зарур натижаларни ҳамиша ҳам таъминлаётгани йўқ.

Масалан, район агросаноат бирлашмаси фаолиятида хўжалик юритишнинг маъмурий методлари устунлик қила бошлади ва ҳозирги мавжуд ҳолида улар хўжалик юритишнинг иқтисодий методларига асло ўта олмайдилар. Район даражасида бошқарув принципларини тубдан ўзгартириш зарурати етилди.

Республикада район агросаноат комбинатларини, бирлашмаларини ва агрофирмаларни ташкил этиш йўли ўтказилаётганлиги — муваффақиятга олиб борадиган энг тўғри йўл эканлигини тажриба кўрсатиб турибди. Тула областидаги «Новомосковское», «Кубань» каби ва бошқа бутун мамлакатга машҳур агрохўжаликларнинг тажрибаси шундан далолат беради. Республикада тажриба тариқасида ҳозирдаёқ 8 та агросаноат комбинати ва «Тошкент» фирмаси ташкил этилган.

Шунга ўхшаш янги бирлашмалар ва фирмаларни тузиш мўлжалланмоқда.

Деҳқончиликни саноат билан ва агросаноат ишлаб чиқаришини бошқариш билан қўшиш янги формаларининг афзалликлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш, харид қилиш, сақлаш, қайта ишлаш ва сотиш каби ягона жараённи реал равишда бирлаштиришдан иборатдир. Ташкилий характердаги маҳкамачилик ғовларигина бартараф этиб қолинмай, шу билан бирга ҳар бир қатнашчи ҳамда умуман бирлашма ва фирманинг ҳаракат бирлиги, пировард маҳсулот учун уларнинг ўзаро манфаатдорлиги ва масъулияти ҳам таъминланади.

Агрокомбинатларда ва айниқса агросаноат бирлашмаларида ишлаб чиқариш демократик асосларда бошқарилади, бу эса бошқарув аппаратини анча қисқартириш имконини беради.

Агросаноат комплекси фаолиятининг турли соҳаларида кооперативлар тузиш ишлари ҳам олиб борилмоқда.

Масалан, 1987—1988 йилларда уй-жойларни ремонт қилиш ва қуриш, ғишт ишлаб чиқариш ва қурилишда бошқа хил хизматлар кўрсатиш билан шуғулланувчи 26 та кооператив, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, умумий овқатланиш, аҳолига пулли ва маиший хизмат кўрсатиш бўйича 74 та кооператив ташкил этилди. Аммо умумий овқатланиш соҳасида ташкил этилган кооперативларнинг жиддий камчиликлари бор. Чунки, бу кооперативларнинг ўзлари гўшт ҳам, сут ҳам, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини ҳам етиштирмай, балки ҳамма нарсани давлат магазинларидан харид қилиб, сўнгра катта устама нарх билан аҳолига сотмоқдалар.

Бюрократизм ташаббусга, амалий ишларга, умуман тараққиётга тўсқинлик қилмоқда. XIX партия конференциясида чуқур илдиз отган бу иллатга қарши кураш тўғрисида махсус резолюция қабул қилинганлиги бежиз эмас. Бу иллатни батамом тугатиш, идораларнинг норматив ҳужжатлари миқдорини камайтириш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Давлат агросаноат комитетининг таклифларига биноан ўзларининг аввалги 48 та қарорини бекор қилди ва қисман ўзгартирди.

Идораларнинг 3600 та норматив актлари қайта кўриб чиқилди, шулардан 700 таси ўз кучини йўқотган, деб топилди. Амалдаги норматив актларнинг 20 та рўйхати тузилди.

Ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришда меҳнатни ташкил этиш ҳамда рағбатлантиришнинг ижара ва бошқа самарали формаларини ҳамма жойда кенг жорий этиш алоҳида ўрин тутади.

3 миллион 27 минг гектар майдон ва кўп йиллик экинзорлар пудрат бўлинмаларига бириктиб қўйилган, 1 миллион 54 минг колхозчи ҳамда совхоз ишчилари пудрат асосида ишламоқдалар.

Чорвачиликда пудрат муносабатларини қўллашда муайян силжишлар рўй берди, бу соҳада 7,7 мингта ишлаб чиқариш бўлинмасидан 5,1 мингтаси ёки 65,4 проценти пудрат шароитида ишламоқда.

Ижара пудратини жорий этишда дастлабки қадамлар қўйилди, ҳозирги вақтда 112 хўжаликда шундай усул қўлланилмоқда. 84 минг гектар майдон ва кўп йиллик экинзорлар ижарага берилди. Ижарачилар ишининг анализи шундай пудратнинг замирида мавжуд бўлган тежамкорлик механизми муваффақиятли амал қилаётганини кўрсатди.

Масалан, Тошкент область Пискент районидаги «Пискент» совхозида Х. Тўлиев ва С. Солиев бригадалари 98 ва 104 гектар ерни беш йил муддат билан ижарага олиб, пахта етиштирмоқдалар. Гектар бошига камида 40 центнер ҳосил кўтаришга умид боғламоқда.

Калинин районидаги «Қорасув» совхозида О. Қодировнинг оилавий звеноси маккажўхори етиштириш учун 10 гектар майдонни 3 йил муддат билан ижарага олди. Бу йил ижарачилар гектар бошига 350 центнердан силосбоп поя олиш ниятидадирлар. Хоразм область Хазорасп районидаги К. Маркс номли колхозда Р. Жабборов 20 кишидан иборат ижарачиларнинг «Карта» кооперативини ташкил этди. Кооператив асосий экин — пахта етиштириш билан бир қаторда хўжаликка қўшимча 50 килограмм пилла, 500 килограмм гўшт ва 1400 литр сут топширади.

Ижара пудрати ғоят катта афзалликларга эга эканлиги шубҳасиз ва у республикада озиқ-овқат муаммосини ҳал этишда ғоят қўл келади.

Кўпгина областлар, районлар ва хўжаликларда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги формаларидан ҳали етарлича фойдаланилмаётганлигини ҳам қайд этиб ўтмаслик мумкин эмас.

Колхоз ва совхозларда ҳисоб-китоб қилишнинг чек формаси секинлик билан жорий этилмоқда, ваҳолонки бундай форма пудрат коллективларига ишлаб чиқариш харажатлари устидан амалий назорат олиб бориш имконини беради. 1987 йилда хўжаликларнинг атиги 6 процентида шундай ҳисоб-китоб формаси жорий қилинган эди. Ҳар 100 сўмлик ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулотига тўланадиган меҳнат ҳақининг салмоғи ҳали юқори даражададир.

Хуллас, бригада ва оилавий пудратни ташкил этиш тўғрисида ҳали барча қишлоқ мутахассислари ҳам доимий ғамхўрлик қилаётганлари йўқ. Одатда бу иш билан фақат иқтисодий бўлимларгина шуғулланмоқда, ишлаб чиқариш технологлари — агрономлар, зоотехниклар, инженерлар ва бошқалар эса четда қолмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги пудрат асосида меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантириш масалаларини яхши билишмайди. Ваҳолонки, айни мана шу ерда ғоят катта резервлар мавжуддир.

Меҳнат коллективларининг сифатли ишлаб чиқариш жараёнидан манфаатдорлигини оширишнинг истиқболли формаси — ялпи даромадга қараб ҳақ тўлаш ривожланиб бормоқда.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системасида 46 та колхоз ва 34 та совхоз бу йил ялпи даромадга қараб меҳнатга ҳақ тўлаш шароитига, 158 та хўжалик (40 та колхоз ва 118 та совхоз) эса ишлаб чиқаришни бошқаришнинг цех структурасига ўтди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари белгиланди. 1986—1990 йилларда колхоз ва совхозларга, бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига ўн биринчи беш йилликнинг ўртача йиллик даражасидан ортиқча сотилган қишлоқ хўжалик маҳсулоти учун устама ҳақ тўланади.

1988 йилги ҳосилдан бошлаб доннинг харид нархларига ҳам устама белгиланди, бундай устама қишлоқ хўжалик маҳсулотларига янги харид нархлари жорий этилгунга қадар амалда бўлади.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўртача даражасидан ортиқча пахта, картошка, эфир-мойли экинлар, чорва ва парранда, сут, жун сотганлик учун харид нархларига 50 процентли устама тўлаш тартиби 1987—1990 йилларгача узайтирилди. Бундан ташқари узум, цитрус мевалар ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларига ҳам шундай шартлар жорий этилди.

Мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошкага келганда, шу маҳсулотлар план ҳажмининг 30 процентига қадарини ҳамда пландан ташқари ҳосилнинг ҳаммасини колхоз бозорларида ва шартнома нархлари билан матлубот кооперациясига сотишга рухсат берилди.

Нарх белгилаш системаси экономикани бошқаришни қайта қуришнинг ғоят муҳим таркибий қисмидир. Ҳозирги вақтда нарх белгилаш шу системасини янги хўжалик механизми шароитида қайта қуриш ишлари авж олдирилмоқда. Агросаноат комплекси маҳсулоти нархларини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари белгиланди. Маҳсулот етиштириш ва реализация қилишнинг турли босқичларида унга нарх қўйиш ва ҳақ тўлашнинг ягона системасини вужудга келтириш назарда тутилмоқда.

Нархларнинг ўзи ижтимоий зарур сарф-харажатларга мумкин қадар кўпроқ мос келиши лозим. Айрим тармоқлар учун алоҳида счетлар, имтиёзли нархлар ҳолидаги турли бюджет ва молиявий «тиргаклар» тугатилади. Прейскурантларни ягона принцип асосида тузиш мўлжалланади.

Ўн иккинчи беш йиллик мобайнидаги ишлаб чиқариш натижалари ва иқтисодий натижаларни таҳлил этиш Давлат агросаноат комитети барча корхоналари ҳамда ташкилотларининг хўжалик юритиш янги шароитида барқарор ишлаши учун фойдаланилмаган катта имкониятлари борлигидан далолат бермоқда.

Ўтган йилнинг ўзидагина республика Давлат агросаноат комитети системасида 650 корхона ва ташкилот зарар кўриб ишлади. 289 миллион сўмлик жамғарма олинмай қолди. Мол гўшти, картошка, пахта етиштириш суст суръатлар билан ривожлантирилмоқда. Тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитида ишлаш учун зарур бўлган рентабеллик даражасига эга колхоз ва совхозлар атиги учдан бир қисмни ташкил этади, ваҳолонки тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтказилган Сурхондарё области республикадаги ўртача даражадан икки баравар юқори бўлган рентабелликка эришди.

Молиявий аҳволни соғломлаштириш — Давлат агросаноат комитетининг алоҳида юмушидир. Махсус программада барча ресурсларни сафарбар этиш, дебиторлик қарзини ундириб олиш, унумсиз харажатларни ва нобудгарчиликларни камайтириш ҳисобига ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини ошириш кўзда тутилган, бу эса корхоналар ва ташкилотларнинг бошқа мақсадларга сарфланган маблағларини яна оборотга киритиш имконини беради.

Бошқача сўзлар билан айтганда, хўжалик ҳисобини, ўзини-ўзи пул билан таъминлаш ва ўзини-ўзи бошқаришни кенг қўлланиш, коллектив пудрат, оилавий, шахсий, ижара пудратини, бошқаришнинг янги формаларини жорий этиш асосида қишлоқ хўжалигидаги ҳамда агросаноат комплексининг бошқа тармоқларидаги ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш — социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг, республика агросаноат комплекси барча тармоқлари самарадорлигини оширишнинг асосий воситаларидир.

МИЛЛИЙ СИЁСАТНИНГ ЭНГ МУҲИМ МУАММОЛАРИ

«Миллий муносабатларни, интернационал ва ватанпарварлик тарбиясини ривожлантиришнинг энг муҳим муаммолари» китоби босмадан чиқди.

Бу пропагандистлар ва партия ўқуви системаси тингловчилари учун мазкур муаммога оид махсус қўлланма яратиш соҳасидаги дастлабки тажрибадир. Китоб авторлари ҳозирги даврда СССРдаги миллий муносабатларнинг реал аҳволини ва бу соҳада юз бераётган муаммоларни, жумладан салбий жараёнларни таърифлаб берадилар. СССР халқлари дўстлигини мустаҳкамлашда КПСС изчил сиёсатининг роли ошиб бораётганлиги таъкидланади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1988 йил 28 сентябрь Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 370 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди. Уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

БУХОРО ОБЛАСТЬ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ:

— Газетанинг шу йил 3 август сонида босилган «ИНСОФСИЗГА ЭРК БЕРСАНГ» сарлавҳали танқидий мақола юзасидан қуйидагиларни маълум қиламиз. Бухоро шаҳар халқ контроли комитети ва область агросаноат комитетининг назорат-тафтиш бўлими иш планига асосан, шунингдек, область ички ишлар бошқармаси хатига кўра, БХСС ходимларининг бевосита иштирокида шаҳар мева-сабзавот савдо базасининг молия-хўжалик фаолияти ревизияси бошланган эди. Ҳозирги кунда ревизия якунланиш арафасида турибди.

Ишда камчиликларга йўл қўйганлиги учун база директори Р. Туев, Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тельман номли трикотаж фабрикаси ишчи-хизматчиларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлайдиган магазиннинг катта сотувчиси Т. Қудратовлар вазифаларидан озод қилиндилар. Мақола шаҳар мева-сабзавот савдо базаси коллективи йиғилишида муҳокама қилинди. Маҳсулот нархларининг ўзгариши тартибга солинди.

4-омбор мудири Н. Тўраев Москва шаҳрига узум сотиш учун бориб, пулини кассага топширмаганлиги факти терговорганлари томонидан текширилмоқда.

Меҳнат интизомини бузган ўн уч нафар ишчи ва хизматчига маъмурият томонидан тегишли чоралар кўрилди.

1988 йилнинг биринчи ярми шартнома шартларини бузганликлари, ўз вақтида маҳсулот етказиб бермаганликлари учун Фрунзе номли совхозга 19.765 сўм, «Маданият» колхозига 30.376 сўм, Ленин номли колхозга 7814 сўм, «Ленин йўли» колхозига эса 2754 сўм жарима солинди.

Ҳозирги кунда мева-сабзавот базасида тартиб ўрнатиш юзасидан чора-тадбирлар кўрилмоқда.

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ КИРОВ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

—Газетанинг 1988 йил 7 август сонида босилган «ОЛҒА СИЛЖИШ: ОМИЛЛАР ВА ТУҒОНОҚЛАР» сарлавҳали мақолада район партия комитети фаолияти тўғри танқид қилинган.

Мақола 6-йигирув-тикув фабрикаси партия группаларида, якуни эса бошланғич партия ташкилоти йиғилишида муҳокама қилинди.

Қабул қилинган қарорда мақолада келтирилган фактлар ҳақиқатан ҳам мавжуд эканлиги эътироф этилди. Бошланғич партия ташкилоти фабрикада ўтказилган жанговарлик кўриги якунлари ва билдирилган танқидий фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида ўз иш планларини кўриб чиқдилар.

Фабрикада меҳнат унумдорлигини ошириш, маданий-маиший шароитларни яхшилаш мақсадида шу йил тўртинчи кварталидан бошлаб (Фарғона тўқимачилик комбинати розилиги ва Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги буйруғига асосан) фабрикага молиявий мустақиллик берилади.

Шунингдек, мақолада Киров номли совхоз партия комитети адресига айтилган танқидий фикрлар ҳам тўғри. Совхоз партия комитети келгусида ўз иш фаолиятини XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси резолюциялари асосида ташкил этиш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Мақола район партия комитетининг ташкилий бўлимида ҳам атрофлича муҳокама қилинди.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

ҚАТЪИЙ ИШЧИ НАЗОРАТИ БЎЛСИН

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИ «САВДО, УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ СОҲАСИ КОРХОНАЛАРИ ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШИ УСТИДАН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ИШЧИ НАЗОРАТИНИ КУЧАЙТИРИШГА ОИД ЭНГ ЗАРУР ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА» ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИ.

Қарорда таъкидланадики, халқ истеъмол моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирмунча кўпайган ва маиший хизмат соҳаси кенгайган бўлишига қарамай, кейинги вақтларда савдо ва маиший хизмат қоидаларини жиддий бузиш оқибатида меҳнаткашларни саноат ва озиқ-овқат моллари, маиший хизмат билан таъминлаш соҳасидаги ишларнинг аҳволи жуда кескинлашди.

Жойлардаги ишларнинг ҳолатини текшириш, гражданларнинг марказий ва маҳаллий органларга, ВЦСПСга, оммавий ахборот органларига қилаётган мурожаатлари шундан далолат берадики, аввало совуққонлик ва суиистеъмол ҳоллари, моллар ва маҳсулотларни яшириб қўйиш, уларни чайқов қилиш ва ўғирлаш, уларни асраш ва ташиш пайтида кўп миқдорда бузиш ва исроф қилиш фактлари оқибатида кундалик керак бўладиган моллар ва маҳсулотлар, узоқ муддат фойдаланиладиган товарлар савдосини ташкил этишда, ишлаб чиқаришда иссиқ овқатни уюштиришда, аҳолига зарур хизматни кўрсатишда катта камчиликлар рўй бермоқда.

Қарорда кўпгина корхона ва ташкилотларнинг касаба союз комитетлари ишлаб чиқаришда иссиқ овқатни йўлга қўйишни яхшилаш, меҳнаткашларнинг иш жойида савдо ва маиший хизматни кенгайтириш тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилмаётганликларига, бу ишдаги камчиликларни тугатиш тўғрисидаги ҳақли мулоҳазалар ва талабларга жавобан чора кўрмаётганликларига эътибор қаратилади.

Касаба союз советлари ва комитетларининг ишчи назорати комиссиялари текширишларни аҳён-аҳёнда олиб бормоқдалар, бу текширишларга кенг активларни жалб этмаяптилар. Аниқланган камчиликлар юзасидан кўрилаётган чоралар кўпчиликка маълум қилинмаяпти ва ўртага қўйилган мақсадга эришилмаяпти.

Вужудга келган вазият, дейилади қарорда, тегишли тартиб ўрнатиш учун кескин чоралар кўришни, меҳнаткашларнинг кенг оммасини бу ишга жалб қилишни талаб этади.

В. И. Ленин моллар ва маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда тақсимлашни назорат қилиш умумхалқ иштирокида, зўр ғайрат билан, оммавий, ихтиёрий тарзда, миллион-миллион ишчи ва деҳқонлар қўллаб-қувватловчи революцион шижоат билан ўтказилиши кераклигини неча марталаб таъкидлаган эди.

Ишчи назоратини кучайтириш зарурлиги тўғрисидаги талаб партия XXVII съездининг, КПСС XIX Бутуниттифоқ конференциясининг материалларида ўз ифодасини топди ва янада ривожлантирилди.

Меҳнаткашларнинг туб манфаатларини ҳимоя қилишни кучайтириш, социал адолат принципини қарор топтириш мақсадида ВЦСПС Президиуми савдо ва умумий овқатланиш, маиший хизмат соҳаси корхоналари ҳамда ташкилотларининг фаолияти устидан меҳнаткашларнинг жуда кенг оммаси иштирокида ҳақиқий, кундалик ва чинакам оммавий ишчи назоратини қайта тиклаш асло кечиктириб бўлмайдиган зарур иш деб ҳисоблайди.

ВЦСПС Президиуми касаба союзлари советлари ва комитетлари корхона ва ташкилотларнинг касаба союз комитетлари зиммасига савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналари ҳамда ташкилотлари устидан касаба союзларнинг ишчи назоратини кучайтириш юзасидан зарур чораларни кўриш вазифасини юклади.

Шу мақсадда ишчи назоратига ўз ўртоқларининг ва умуман жамиятнинг манфаатларини ҳимоя қилиш йўлида ҳақиқатга, социал адолатга заррача хиёнат қилмайдиган энг обрўли ва актив, ишни биладиган, принципиал ҳалол ходимларни жалб қилиш таклиф этилади.

Қарорда савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналари ҳамда ташкилотлари ишини мунтазам, кун сайин текшириб, кузатиб бориш мақсадида касаба союзлари советлари ҳузурида штатдаги касаба союз ходимлари ва жалб этилган активлар орасида таъсирчан ишчи назоратини ташкил этиш, унинг куч-ғайратларини халқ депутатлари маҳаллий Советлари, халқ контроли органлари, «Комсомол прожектори», давлат савдо инспекцияси, санитария, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ҳамда бошқа давлат ва жамоат ташкилотларининг куч-ғайратлари билан бирлаштириш кўзда тутилади.

Ишчи назоратчининг куч-ғайратлари ишчи ошхоналарида сифатли овқатланишнинг ташкил этилишини текширишга қаратилиши керак.

Кундалик ва кўплаб талаб қилинадиган моллар сотиладиган магазинларда харидорларга маданий хизматнинг ташкил этилишини, савдо тармоғи пештахталарида омборлар ва базалардаги молларнинг борлигини, нарх интизомига, савдо қоидаларига ҳамда маҳсулотлар ва саноат молларининг сақланишига риоя этилишини назорат қилиш лозим.

Маиший хизмат корхоналарини текшириш вақтида ишчи назоратчилар бутун куч-ғайратни хизмат нархи ва тарифларига, буюртмаларни бажариш муддатлари ва сифатига, иш режимининг қулайлигига, буюртмачиларга қандай муомала қилинаётганлигига, корхоналарнинг берилган разрядга муносиблигига қаратишлари керак.

Ишчи назоратчилар маҳсулотлар ва халқ истеъмол молларини тақсимлашдаги бузишлар ва суиистеъмолларни тугатиш учун зўр ғйрат билан таъсирчан чоралар кўришлари, камчил молларнинг меҳнат коллективларида магазинлар ва буюртма столлари орқали жамоат назорати остида сотишни кенгайтиришга, корхоналарда савдо қилишнинг кўчма усулидан кенгроқ фойдаланилишига эришишлари лозим.

Қарорда савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналари ҳамда ташкилотларини текшириш учун юқори малакали мутахассисларни жалб қилиш таклиф этилади. Улар қилган иш учун меҳнат ҳақини касаба союз бюджетининг маблағи ҳисобидан тўлашга ижозат берилди.

Касаба союз советлари ва комитетлари ишчи контролерларининг текшириш натижаларига қараб касаба союзлари номидан савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат соҳасида амалдаги қоидаларни бузишда айбдор бўлган ходимларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрсинлар, айниқса, ўғирлик қилганлик ва камчил молларни яшириб қўйганлик, тарозидан, пулдан урганлик, алдаганлик, аҳолини моллар ва маҳсулотлар билан таъминлашда сунъий қийинчиликларни келтириб чиқарганлик учун, касаба союзларининг ишчи назоратини писанд қилмаганлик ва унга қаршилик қилганлик учун ишончсизлик билдириш, касаба союз аъзолари сафидан чиқариш чоралари ҳам кўрилсин.

Касаба союзларининг ишчи назорати суиистеъмолга йўл қўйган, моддий бойликларнинг бузилиши ва исроф бўлишида айбдор бўлган шахсларга нисбатан жамоат нафрати ва принципиал муросасизлик вазиятини вужудга келтириши, ишчи назорати очиб ташлаган салбий фактларни ошкора эълон қилиши ва улар қандай тугатилаётганини ёритиб бориши, зарур ҳолларда эса материалларни тергов органларига топшириши лозим. Бу масалалар меҳнат коллективларининг ишчи йиғилишларида кенг муҳокама қилиниши керак.

Шу билан бирга, деб таъкидланади қарорда, харидорлар ва буюртмачиларга намунали ва маданий хизматни таъминлаган, ўз ишига ташаббускорлик билан ижобий ёндашган, совет кишиларининг кундалик эҳтиёжларига ғамхўрлик ва эътибор билан қараётган савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат соҳасининг энг яхши ходимлари ҳар томонлама рағбатлантирилсин ва қўллаб-қувватлансин.

Оммавий ахборот органлари билан оператив кундалик алоқа боғлаб туриш учун касаба союзлари советларига тегишли жамоат матбуот марказларини тузиш тавсия этилди. Савдо ва маиший хизматдаги, умумий овқатланишдаги камчиликлар хусусидаги шикоятларни касаба союз советлари ва комитетларига қайси телефонлар орқали маълум қилишдан аҳоли кенг хабардор этилиши; шикоят ва аризаларни қабул қилиш ҳамда кўриб чиқиш учун касаба союз ташкилотлари, касаба союз комитетлари ходимларининг навбатчилик қилиш графиклари белгилаб қўйилиши лозим.

Вужудга келган вазиятда савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналари ва муассасаларининг фаолияти устидан касаба союзларининг ишчи назоратини тубдан яхшилаш соҳасидаги бутун ташкилотчилик ишига раҳбарлик қилишни мамлакат касаба союз органларининг биринчи раҳбарлари, шу жумладан, республикалар, ўлкалар ва областларда шахсан касаба союзлари советларининг раислари зиммасига юклатиш зарур, деб топилди.

Корхоналарда, муассасаларда ва ташкилотларда сифатли овқатланишнинг ташкил этилиши устидан шахсий жавобгарлик шахсан касаба союз комитетларининг раислари зиммасига юклатилди.

Қарорда маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари, медицина ходимлари, давлат муассасалари ходимлари касаба союз советларига, касаба союз комитетларига мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, мактабгача тарбия муассасалари, қариялар ва инвалидларнинг интернат-уйлари, даволаш муассасалари ошхоналарининг ишини доимий назорат остига олиш таклиф қилинди.

Касаба союзлари советлари моллар ва хизматлар камчиллиги сабабларини аниқлашлари, зарур моллар ва маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантириш масалаларини меҳнат коллективлари, министрликлар, маҳаллий Совет ва хўжалик органлари билан биргаликда кўриб чиқишлари, уларнинг маҳсулотидан умумий овқатланишни ва меҳнаткашларга савдо хизматини яхшилаш учун фойдаланишлари лозим. Уларнинг олдига умумий овқатланиш системасида гўшт ва сут маҳсулотлари фондларининг ажратилиши ва фойдаланилишини таҳлил этиш, халқ депутатлари Советлари орқали корхоналар, ўқув, медицина, мактабгача тарбия муассасаларининг ошхоналарини шу маҳсулотлар билан биринчи навбатда таъминлашга эришиш, ўзларининг ёрдамчи хўжаликларига эга бўлган меҳнат коллективларининг умумий овқатланиши учун гўшт ва сут маҳсулотлари бозор фонди камайтирилишига йўл қўймаслик вазифаси қўйилди.

Кооперация тўғрисидаги СССР Қонунига мувофиқ, касаба союз советлари халқ депутатлари маҳаллий Советларининг давлат савдоси ва матлубот кооперацияси чакана тармоғида кооперативларга сотилиши мумкин бўлмаган етишмай турган ва камчил озиқ-овқат ҳамда саноат молларининг рўйхати тўғрисида қарор қабул қилишларига эришишлари керак.

Касаба союз советлари хўжалик органлари, халқ депутатлари Советлари билан биргаликда моллар ва хизматлар нархи ҳамда тарифлари асосли белгиланиши ва тўғри қўлланилиши устидан назоратни таъминлашлари зарур. Регионларда ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат молларининг нархлари ҳамда кўрсатилаётган хизматларнинг тарифларини белгилаш ва уларнинг даражасини ўзгартириш практикасига алоҳида эътибор бериш, янги маҳсулотларнинг нархларини асоссиз ошириш, арзон моллар ишлаб чиқариш ҳажмини қисқартириш ёки тўхтатиб қўйиш йўлидаги уринишларига қаршилик қилиш лозим.

Давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари, маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзларининг комитетлари савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналари ходимлари ва коллективларининг ижобий тажрибасини аниқлаб, оммалаштиришлари зарур. Хўжалик органлари билан биргаликда кадрларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолишига, савдо ва маиший хизмат ходимлари касбларининг обрўсини оширишга, уларнинг уй-жой ва маиший шароитларини яхшилашга кўмаклашилсин.

(«ТРУД» газетасининг 28 сентябрь сонидан).

«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости хабар қилади:

Янги мактаблар

● Ильич районидаги Ғафур Ғулом номли совхозда 624 ўринли янги типовой мактаб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Бинони «Голодностепстрой»га қарашли 14-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари бунёд этишди. Мактабда замонавий фан кабинетларидан ташқари спорт ва актив заллари, ўқув-ҳарбий қурилмалари ҳам ишга туширилди. Янги мактаб 1-сентябрда ўқувчиларни ўз бағрига олди.

Шунингдек, «Голодностепстрой»га қарашли 9-механизациялаш кўчма колонна «Октябрь 60 йиллиги» совхози меҳнаткашлари фарзандларига 624 ўринли янги мактаб биносини, 22-трестга қарашли совхозларaро механизациялашган кўчма колонна эса Титов номли совхоздаги У. Юсупов номли 14-ўрта мактабга 320 ўринли қўшимча мактаб биноси қуриб бердилар. Шу муносабат билан мазкур мактабларда янги ўқув йилидан бошлаб ўқитиш бир сменага кўчирилди.

Бахмал гиламининг довруғи қани

● Ғаллаорол район саноат комбинатига қарашли Бахмал гилам тўқиш цехи 1980—1985 йилларда чиройли гилам тўқиб чиқариб, республикамизда донг таратган эди. Цехда замонавий тўқиш ускуналари, етарли хом ашё мавжуд эди. Ён-атрофдаги қишлоқлардан саксондан ортиқ маҳаллий миллат қизлари ишлаб чиқаришда иштирок этарди. Хуллас, узоқ тоғ орасидаги бу қишлоқ гиламчи чеварларининг ишига ҳамма ҳавас қиларди.

Энди-чи? Бугунги кунда цехдаги 28 ишчидан ярмисинигина ишда кўриш мумкин. Қолганлари йўлнинг узоқлиги, транспорт ажратилмаганлиги, моддий ва маиший шароитлар яратилмаганлиги туфайли ишга келолмаяптилар.

— Цехда хом ашё турлари, ҳар хил рангли арқоқлар етишмайди, — деди цех бошлиғи Бахмал Бозоров. — Шароитимиз мутлақо талабга жавоб бермайди. Ўтган йил қишда цехнинг бир томони қулаб тушди. Деворлар нураган. Бир пайтлар 32-автобаза бизга махсус автобус ажратган эди. Битта жиҳозланган юк автомашинаси ҳам хизматимизда эди. Бу транспорт воситаларини биздан олиб қўйишди. Ишчиларга моддий шароит яратилмаган. Аммо Бахмал гиламларига талаб кучайиб бормоқда.

Бундай аҳволга собиқ Жиззах область маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи Д. Муҳиддинов, Ғаллаорол район саноат комбинати директори Б. Акрамовлар нима деб жавоб бераркинлар?

Рауф РАҲИМҚУЛОВ,
мухбирлар пости бошлиғи.

---

1 октябрь—Хитой Халқ Республикаси эълон қилинган кун

БАЙРАМ ШАРАФИГА

А. Навоий номли Ўзбекистон ССР давлат кутубхонасида очилган китоб-расм кўргазмаси Хитой халқининг миллий байрами — республика эълон қилинган кунга бағишланди. Мазкур мамлакатнинг тарихи, экономикаси ва маданияти билан таништирадиган экспозицияга юздан ортиқ нашр қўйилган.

Китоблар орасида дастлабки Хитой революционерлари — Цунь Ятсен, Ляо Чжункайнинг танланган асарлари бор. ХХРнинг бадиий адабиёти қадимий Хитой классиклари ва ҳозирги замон ёзувчиларининг асарлари орқали кенг тақдим этилган. Мана шу барча нашрлар Хитой Фанлар академияси ва Пекин университети кутубхоналаридан юборилган.

Ўтган асрда Россияда нашр этилган Хитой тўғрисидаги материаллар, совет шарқшунос олимларининг асарлари катта қизиқиш уйғотмоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

КЎПРИК

Адабий дўстлик— абадий дўстлик

Рус хитойшунослиги тарихида бадиий таржима санъатининг роли бениҳоя катта. XVIII асрнинг бошида Пекинда ташкил этилган «Россия диния миссияси» бу борада етакчи ўрин эгаллайди. «Россия диния миссияси биринчи планга таржима маданиятини тиклаш — хитой, манжур тилларини системали ўрганиш, хитой маданиятини тадқиқ этиш масалаларини қўйиб, махсус «Таржимонларни тайёрлаш олий курси»ни ташкил этади. Курс программасига хитой ва манжур тилларини назарий ва амалий ўрганиш, шу маънода рус—хитой маданий алоқаларини ривожлантириш, айни вақтда Россияда хитой, манжур тилларини ўрганиш заминини тайёрлаш масалалари киритилади. Курс таълими жараёнида бир қатор таржима назариясига доир тадқиқотлар эълон қилинади. Семинарлар, ҳар хил йиғилишлар йўли билан ахборотлар нашр этилади. Ниҳоят тез орада таржимонлар етишиб чиқади.

Рус хитойшунослигининг таржима санъати сардорлари Н. К. Россохин, А. Л. Леонтьев, А. Аграфонов, В. М. Алексеевлар тарихда рус ва хитой маданий, иқтисодий, ижтимоий алоқаларини ривожлантиришда, истеъдодли таржимонлар етиштиришда фидойилик кўрсатдилар.

И. К. Россохин, В. Владикинлар Россияга қайтиб келиб хитой, манжур тилларини ўрганиш бўйича махсус курс очдилар. Шу билан Россияда хитойшунослик фан сифатида шаклланди. Айниқса, Н. Я. Бичурин 1808 йил Пекинда «Россия диния миссияси»нинг 9-раҳбари (курс директори) бўлиб тайинланиб, 14 йил хитой тилини, шу тил орқали хитой маданиятини, этнографиясини жиддий ўрганади, илмий асарлар яратади. Қадимги хитой ёзма ёдгорликлари тарихига доир материалларни синчиклаб тадқиқ этади. Улар асосида умумий махсус характерда яратилган «Русча—хитойча луғат», «Хитой ва унинг аҳолиси, урф-одатлари ва маорифи», «Пекин тасвири», «Мўғулистон ҳақида қисқа маълумотлар» ва хитой адабиёти, тарихи, тили этногенезиси масалаларини қамраб олган бошқа асарлар адабий жамоатчиликда катта қизиқиш уйғотади. Хитойшунослар учун бадиий адабиёт тарихини ўрганишда асосий замин бўлиб қолади. Н. Я. Бичуриннинг хитой маданияти, тили, адабиётига улкан меҳр-муҳаббат билан ёндашган издошлари П. Кафоров ва академик В. П. Васильевлар рус хитойшунослигининг оталари сифатида катта шуҳрат қозонган.

Н. Я. Бичурин, В. П. Васильев анъаналарини рус хитойшуносларининг иккинчи авлоди ҳисобланган С. М. Георгиевский, А. И. Ивановский, П. С. Попов, И. Н. Захаровлар давом эттирди. Улар хитой адабиётини, бу адабиётнинг машҳур намоёндалари асарларини кенг миқёсда ўрганди ва рус тилига таржима қилиб, Россия халқларига таништирди.

Бизнинг давримизга келиб совет хитойшунослиги бутун бир жамият — мустақил хитойшунослик жамиятига уюшди. Таржима санъати ривожланди. Хитойнинг қадимги ва янги давр адабиёти мунтазам таржима қилинадиган, кенг тарқаладиган бўлди. Хитой шеъриятининг фахри ҳисобланган Чжуй Йи Ван, машҳур тарихчи Си Мо Чан, романнавистлар Лю Гиван Чунг, Шинай Ай, шоирлар Ли Бай, Дофо ва бошқа юзлаб ижодкорлар асарлари рус тилига ва бу тил орқали СССРдаги қардош халқлар тилларига ағдарилиб, кўп минг тиражларда чоп этилди. Айни вақтда хитой китобхонлари инглиз тили орқали А. С. Пушкин, Л. Толстой, Н. В. Гоголь, А. Н. Островский, Н. Г. Чернишевский, А. Н. Герцен, Н. А. Некрасов, И. С. Тургенев, А. П. Чехов, А. М. Горький, В. Маяковский, Д. Фурманов, С. Есенин, М. Шолохов асарларидан баҳраманд бўлишди, кейинчалик бу адибларнинг асарлари хитой тилига ҳам таржима этилди.

Маълумки, халқлар миллатлараро алоқа воситаси бўлган таржима санъати адабий алоқа, адабий таъсир ва ўзаро адабий бойиш самарадорлигини таъмин этади. Шу маънода адабий-бадиий таржима ўзига хос кўприкдир.

Маълумки, уйғур—ўзбек халқларининг маданий-иқтисодий, ижтимоий муносабатлари қадим даврларга бориб тақалади.

Бахтли ҳаёт, озодлик ва мустақиллик йўлида асрлардан бери қўлни-қўлга бериб чет эл босқинчилари, маҳаллий золимлар истибдодига қарши мардона курашиб келган уйғур ва ўзбек халқларининг адабиёти ва санъати мазмунан муштараклиги, шаклан яқинлиги билан икки қардош халқнинг қадимий дўстлигини, тақдирдошлигини намоён этади. Адабий дўстликнинг теран илдизлари ипак йўли тикланишдан аввалроқ давом этганини ёдномалар кўрсатиб беради. Уйғур — ўзбек халқларининг куйлари, мақомлари бир-бирига муштарак. Тилларимиз, урф-одатларимиз, эътиқодларимиз, тақдирларимиз бир-бирларига яқин ва монанддир. Буларнинг ҳаммаси заҳматкаш қардошлигимизнинг мангуликка дахлдор хотиралари, ёдномалари рамзидир. Ҳеч шубҳасизки, икки халқнинг тарихи ҳам, тиллари ҳам, ниятлари ҳам узвий боғланган.

Кейинги йилларда икки халқ маданий алоқалари янада мустаҳкамланди. Турли касб аҳилларидан (адиблар, санъаткорлар, журналистлар, илм-фан намояндаларидан) иборат делегациялар ташрифи, кўргазмалар уюштириш, қариндош-уруғларнинг борди-келдилари одат тусига кириб қолди. Матбуот, радио, телевидение ва бошқа воситалар орқали амалга оширилаётган дўстона алоқалар ҳар икки халққа маданий-маънавий рағбат бахш этмоқда. Ўзбек совет адабиётининг асосчилари Ҳамза ва Абдулла Қодирий, таниқли адиблар Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Ғафур Ғулом, Ҳ. Олимжон, Миртемир, Уйғун, Шайхзода, Зулфия ва бошқаларнинг асарлари севиб ўқилмоқда ва оммавий тарзда таржима этилмоқда.

Ҳозирги замон уйғур шеъриятининг байроқдорларидан бири бўлган шоир Тийибжон Алиев улуғ шоир Навоийнинг 267 ғазали шарҳи билан алоҳида тўплам ҳолида (1983, Ўрумчи. Халқ нашриёти) чоп эттиргани катта воқеа бўлди. Навоий «Ҳамса»сини шарҳи билан нашр этишдек хайрли иш бошлаб юборилган.

Синьцзян уйғур автоном районида яшаётган 6 миллион уйғурлар Ўзбекистонга, ўзбек адабиёти ва санъатига юксак меҳру муҳаббат билан қарайдилар. Олимжон Оноят, Мамад Дугайли, Дарё Ҳасан, Ёсин Ҳавозий, Талъат Носирий, Аблимид Содиқ, Мусо Айсо, Жоппор Амас, Ҳурнисо Турдиқизи каби ўнлаб истеъдодли таржимонлар ўзбек адабиётини таржима қилиш мактабини яратмоқдалар. Биргина мисол, А. Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романини уйғурлаштиришганда (1986) ёзувчининг ҳаёти ва ижодий фаолиятига хос даврга тегишли бўлган текстлар билан бирга бир қанча нашрий вариантларига мурожаат этиб, ноаниқликлар, ҳарфий хатоларгача жиддий аҳамият берганлар. Қашқар уйғур нашриёти О. Ёқубовнинг «Диёнат», Ўрумчи Халқ нашриёти Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони» (1988) асарларини таржима қилишганда ана шундай масъулият билан иш кўришган.

Шуниси қувончлики, уйғурлар элида нашриётчилик анча кенг тараққий этган. Ўрумчида 12 нашриёт, Қашқарда икки нашриёт ва ҳар бир вилоят (област)да бир нашриёт, Назоратлар (министрликлар)да алоҳида нашриётлар ишлаб турибди. Ўрумчида адабий-бадиий 6 журнал (Буларнинг 3 таси тўплам), Қашқарда 2 журнал ва ҳар бир вилоятда бир журнал («Ёшлик» формати ва ҳажмида) нашр этилади. Чет эл адабиёти бўйича катта («Шарқ юлдузи» ҳажмида) учта тўплам «Дунё адабиёти», «Баҳор шабодалари» (Ўрумчи), «Гулистон» (Пекин) таржима санъатига бағишланган. «Кўприк» журнали Хитой адабиёти бўйича таржималарни амалга оширади.

Ўрумчи Халқ нашриёти мунтазам чоп этаётган «Баҳор шабодалари» адабий таржималар тўпламида Л. Толстойнинг «Базмдан сўнг» ҳикояси, Крилов масаллари, С. Есенин шеърлари эълон қилинган. Синьцзян ёзувчилар органи «Торим» журналининг айрим сонларида ўзбек шоирларининг шеърлари босилиб келмоқда.

Хўтан вилоят ёзувчилар органи «Янги Қош тоши» адабий журналида (№ 1, 1988) Абдулла Ориповнинг ўн, Эркин Воҳидовнинг уч шеъри, «Булоқ» тўпламида Тўхтасин Жалоловнинг «Икки шоиранинг адабий меросини излаб» илмий мақоласи чоп этилган.

1989 йилдан бошлаб ўзбек совет адабиёти бисотидаги йирик асарларни, роман, повестларни алоҳида-алоҳида китоб ҳолида нашр этиш планлаштирилган.

Миллий хислатлар, бадиий тафаккурдаги кенгликларнинг ранг-баранглиги, такомили таржима санъатига монанд фазилатдирки, бу кўприк халқлар дўстлигини абадийлаштиради.

Осим БОҚИЕВ,
филология фанлари кандидати.

Бойсун районидаги «Дербент» йилқичилик совхози коллективи шу йилдан бошлаб хўжалик юритишнинг янги формаси — оила пудрати ва чек системасида ишламоқда. Бу усул Халил Бойматов бошлиқ бригадада яхши самара бермоқда.

Суратда: Моҳир йилқичи Халил Бойматов.

В. ЛЕШЧЕНКО фотоси (ЎзТАГ).

ГАЗЕТХОН:

ХАБАР ҚИЛАДИ:

КАВАРДОНДАГИ ТОПИЛМАЛАР

✦ Тошкент областининг кўҳна Кавардон шаҳарчаси бир неча йилдирки, археологлар томонидан ўрганилмоқда. Бу ерда тошдан ясалган меҳнат қуроллари — пичоқлар, рандалар, эрамизгача VI—VII асрларда ясалган сопол буюмлар топилди.

Топилмалар орасида X—XI асрларга оид ойнадан ишланган бадиий буюмлар археологлар эътиборини жалб этмоқда. Бу буюмлар кўпгина мамлакатлар, жумладан Хитойда жуда қадрланган. Қазиш ишларида турли хил металлардан тайёрланган билакузуклар ҳам топилди.

П. СИЛИН.

ЯНГИ ШИФОХОНА

✦ «Оқдарё» совхози территориясида юз ўринли замонавий типда қурилган янги шифохона беморларни қабул қила бошлади. Учта бўлимдан иборат мазкур шифо масканида даволанувчилар учун ҳам шарт-шароитлар мавжуд. Оғир беморларга интенсив ёрдам кўрсатиш хонаси ҳам керакли дори-дармонлар, замонавий асбоб-ускуналар, турли аппаратлар билан жиҳозланган. Шифохонада беморларнинг медицинага оид маълумотлар олиши учун алоҳида санитария бурчаги ташкил қилинган. Бундай типовой шифохонани қуришда Боғизағон 1-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорларининг хизмати катта.

Т. ШОМИРЗАЕВ.
Самарқанд области.

ДЎСТЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАБ

✦ Дробичев чет тиллар педагогика институти билан Бухоро давлат педагогика институти немис тили кафедралари ўртасида ҳамкорлик кучайиб бормоқда. Бундай ҳамкорлик туфайли ҳар икки олий ўқув даргоҳида илмий мақолалар, методик ишланмалар ва кафедра ўқитувчилари томонидан ёзилган қўлланмаларни айирбошлаш кўзда тутилган. Бу ўзбек ва украин дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Д. ЕРЕМЯН.

ТАНҚИД ҚИЛАДИ:

ТАБИАТГА ҲУРМАТ ШУМИ?

✦ Яқинда Андижон область Хўжаобод районидаги «Ширмонбулоқ» дам олиш зонасига боргандик. Дарвоқе, бу ерда оромгоҳлар кўп экан. Бироқ, табиат яратган бу манзилгоҳлар бугунги кунда аянчли аҳволда. Тош девор билан ўралган арклар бузилиб вайрон бўлган қалъага ўхшайди. Булоқ атрофларини ўт босган. Сувнинг юзи шох-шаббалар билан лиқ тўла. Тепадан оқиб кўлга тушаётган муздай сув турли ювиндилар натижасида кўпикланиб, қўланса ҳид чиқариб турибди. Ахир, кимдир шу ерга мутасадди қилиб тайинланган-ку.

Т. ТУРДИЕВ,
Журналистика халқ университети тингловчиси.
С. ЭРГАШЕВ,
Фарғона область Қува район Совети депутати.
Т. ТУРДИЕВ,
Қува район Янгиқишлоқ қишлоқ Совети депутати.

КУЮНИБ ЁЗАДИ:

ЕССЕНТУКИ СУВИНИ ИЗЛАБ

✦ Ҳар қандай бемор ўзига фойда, наф бўладиган озиқ-овқат маҳсулоти ва ичимлик сувларини яхши билади. «Ессентуки-17» сувини ичиб, унинг давосини билганман. Чамаси ўн йиллар олдин дорихона ва ошхоналарда бу шифобахш сувни онда-сонда бўлса-да учратиш мумкин эди. Афсуски кейинги йилларда Самарқандда уни топиш мушкул бўлиб қолди. Мазкур фойдали ичимлик сувини келтириш наҳотки шунчалар қийин бўлса. «Ессентуки-17», «Нарзан», «Баржоми» каби сувларни қаердан топиш мумкин?

Қ. БОТИРОВ,
меҳнат ветерани, ўқитувчи.

МУАММО ҚЎЯДИ:

БОҒЧАЛАР КЎПАЙСА...

✦ Эътибор қилинг-а, боғчада тарбияланиб сўнг мактабга борган боланинг билими уйда бўлган болага нисбатан ҳар жиҳатдан устун бўлади. Боғчадан чиққан болаларнинг нутқи равон, бериладиган топшириқларни қабул қилиши ҳам яхшидир. Шундай экан, нима учун кичкинтойларни боғчага тўлиқ жалб этиш мумкин эмас? Жуда мумкин. Бино етишмайди, деган гап, бу, фақат лоқайдлик, холос. Мактабларнинг база ташкилоти раҳбарлари турғунлик йиллари даврига ўрганиб қолганлар. Ахир партия ва ҳукуматимиз мактабгача тарбия болалар муассасаларини қайта қуришни яхшилаш ҳамда янги боғча бинолари қуриш тўғрисида махсус қарорлар қабул қилдилар. Аммо, булар қоғозда қолиб кетаётир. Бизнингча, болалар боғчаларини кўпайтириш, зарур бўлганда айрим ташкилотларнинг бўшаётган биноларини уларга ажратиб бериш ҳақида ҳам ўйлаб кўриш вақти етди.

А. САЙФУДДИНОВ,
Андижон области.

Ахборот: Нима? Қачон? Қаерда?

Қурилишлар авжида

◆ Хўжайли районидаги «Тошкент» совхози марказий қўрғонининг ободонлаштириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Қатор уй-жойлар, маданий-маиший объектлар битказилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Кўчаларга асфальт ётқизилмоқда.

Совхоз марказидаги 450 ўринли қишки ва ёзги клублар, кутубхоналар, аптекалар, медицина пунктлари, маиший хизмат кўрсатиш уйи меҳнаткашлар хизматида.

Яқинда 3-«Қарақалпакресагропром» бирлашмаси коллективи 140 ўринли болалар боғча-яслиси комбинатини қуриб, ишга топширди. Барча қулайликларга эга бўлган боғча-яслида совхоз меҳнаткашларининг ўғил-қизлари тарбияланмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Қизиқарли кеча

◆ Яқинда Тошкентдаги Ленин комсомоли номли марказий маданият ва истироҳат боғи одамлар билан гавжум бўлди. Бу ердаги ёзги эстрада саҳнасида шу боғ бадиий раҳбарияти билан шаҳар «Бахт уйи» ҳамкорлигида «Совет оиласи» куни ўтказилди.

Қизиқарли конкурс билан бошланган кечада яқинда турмуш қуриш учун ариза берган олтита келин-куёв иштирок этди. Конкурс шартлари натижасида ёшларнинг янги оила қуриш, мустақил ҳаёт учун тайёрлиги яна бир бор синовдан ўтди. Ҳамма шартларни «аъло» баҳога бажарган оила «энг зукко» деб топилди. Сўнгра 11 та ёш оила шу ернинг ўзида никоҳдан ўтказилди.

Маросим охирида «Тўёна», «Интер», «Тошкент», «Қизил чинни гул» ва бошқа кооператив ансамбллар ёшларга ўз санъатларини намойиш этдилар.

М. МИРСАИДОВА.

Пахтакорлар учун

◆ Андижон область Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхозда пахтакорлар учун этак тикадиган цех очилди.

Цехда ишлаётган 15 аёл совхоз ва қўшни хўжаликларга 15 мингта этак тикиб беришга аҳд қилган эди. Тайёр бўлган барча этак буюртмачиларга жўнатилди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Аҳвол қачон яхшиланади?

◆ «Нурли қуёш» совхозидаги Урай қишлоғи Бахмал районининг сўлим жойларида жойлашган. Лекин бу ерда сув масаласи муаммо бўлиб қоляпти.

Қишлоғимизнинг атиги биргина кўчасида водопровод тармоғининг сувидан баҳраманд бўлишяпти. Қишлоқнинг қолган 60-70 процент хонадонида водопровод йўқ. Улар машинада келтириб, 10 сўмдан сотиладиган сувни олиб ичишади. Ўйлаб кўринг, бир машина сув неча кун сақланиши мумкин? Бунинг устига хонадонларни газлаштириш мана, икки йилдирки, адоғига етказилмаяпти. Барча хонадонга газ киритиш тугалланмай туриб, тоғ томонда плансиз қурилган Калтатой қишлоғи уйларида зангори олов ёна бошлади.

Аҳолининг сув ва газдан қийналаётгани район ижроия комитети раиси А. Наримонов, совхоз директори Э. Аҳмедов, партия комитети секретари Д Соатов ўртоқларга маълум. Бироқ улар нимагадир бу муаммони ҳал қилиб бериш билан жиддий шуғулланмаётирлар

С. АҲМЕДОВ,
И. БЕРДИМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбирлар маҳорат мактабининг тингловчилари.

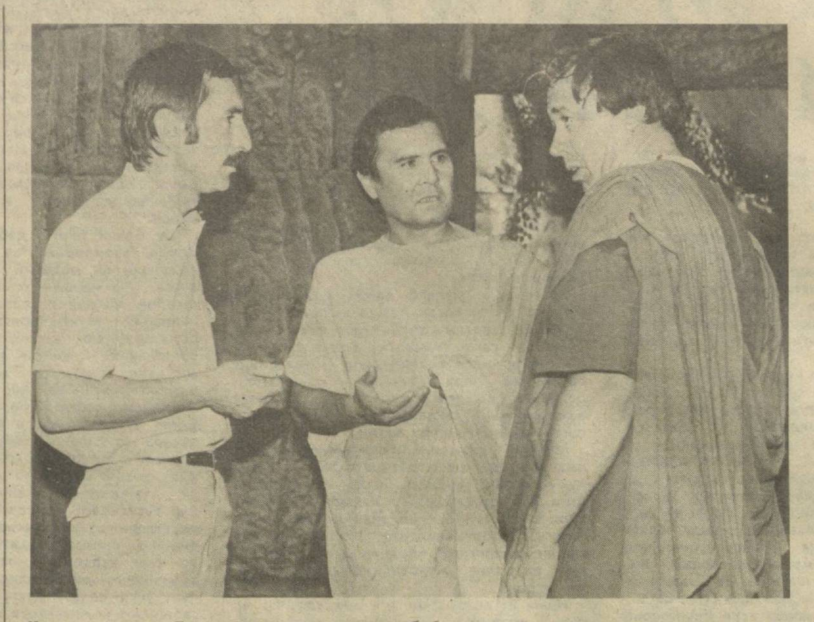

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театри яқинда В. Шекспирнинг яна бир шоҳ асари «Кориолан» пьесасини саҳналаштирди. Асарни ўзбек тилига шоир Жамол Камол таржима қилган. Спектаклни республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби режиссёр Рустам Ҳамидов саҳнага қўйди.

Сизнинг назарингизга ҳавола қилинаётган ушбу сурат «Кориолан» премьераси арафасида олинган. Премьера муваффақиятли ўтди. Асар катта қизиқиш билан томоша қилинмоқда. Унда асосий ролларни ижро этган актерлар — Теша Мўминов ва Рихсивой Авазов куни кеча «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» унвонига сазовор бўлдилар.

Суратда: (чапдан ўнгга) режиссер Р. Ҳамидов, артистлар Р. Авазов ва Т. Мўминов.

А. РИСҚИЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

• Маънавият масалалари

ХАЗОНСИЗ БОҒ

ёки қариндош-уруғлар орасидаги меҳр-оқибат ришталарини узган ер-мулк жанжаллари

Бундан ўн йилча бурун дид билан қурилган, олти хонали, олди айвонли кўркам уйда ҳеч ким яшамайди, у ташландиқ ҳолга келган. Ёмғир-қор таъсирида том четлари ўпирилиб тушган. Иморат олдидаги саҳнда бегона ўт, тикан-шувоқлар ўсиб ётибди. Ўтган йилги қалин қорда қулаб тушган сўриток ҳам ер билан битта. Беш-ўн туп ток шўр босган ерда, тупроқ устида новда сурмб мева қилибди...

— Бетиним жанжаллар, идорама-идора судрашлар туфайли ҳафсалам совиб, ҳовлига қарамай қўйдим, — дея аҳволга изоҳ беради хонадон соҳиби Бахтиёр Эркабоев. Тўғри, у расмий жиҳатдан хонадоннинг тўлиқ соҳиби эмас. Ўзбекистон районидаги Охунбобоев номли қишлоқ Советининг хўжалик дафтаридаги 1384 рақамли ҳужжатга кўра шу ҳовлидаги 36 квадрат метр уй-жой ва томорқа участкаси Бахтиёрнинг собиқ келинойиси Юлдузхон Йўлдошевага қарайди. Ю. Йўлдошеванинг турмуш ўртоғи автомобиль ҳалокатига учраб вафот этгач, у бир қиз билан бева қолди. Мотам маросимлари тугагач, у ота уйига қайтади. Қайноғаси эса унга ва қизи Ёқутхонга қарашли уй ва томорқани беришни истамаяпти.

— Бу хонадон бошига тушган кулфатлардан юрагимиз ачишади, — вазмин сўзлайди Сочтепа маҳалла комитетининг раиси Турсунали Обидов. — Икки-уч йил ичида ота-она ўлиб кетди, 1985 йили Қаҳрамон ҳам ҳалок бўлди. Бахтиёр ўша пайтда Намангандаги опасиникида яшарди. Акасининг ўлимидан сўнг қайтиб келди. Ўтган йили уйланди. Ўзи Ибн Сино номли мактаб буфетида ишлайди. Хотини ўқитувчи. Оила эндигина ўзини тиклаб келяпти. Бироқ уй-жой можароси туфайли хонадонда тинчлик йўқ...

— Келинойимнинг бу ерда яшаш нияти йўқ, — гапга аралашади Бахтиёр. — У ҳовлини иккига ажратиб, ўзига қарашли қисмини сотмоқчи! Мен бунга ўлсам ҳам йўл қўймайман!

— Лекин Юлдузхон билан жиянингиз Ёқутхон ҳам акангизнинг меросхўри...

— Мен юристларга учрашдим. Тўғри, жиянимнинг ҳаққи бор. Аммо у ўн саккизга киргандан кейин ҳақдор бўлар экан.

Хуллас, Бахтиёр келинойисининг шу ҳовлида яшашга ҳаққи борлигини тан олгиси келмайди. «Ота-онамдан қолган жой фақат ўзимга тегишли», деб ўйлайди у. Ваҳолонки, Ю. Йўлдошева шу хонадонда қизи билан алоҳида хўжалик бўлиб яшаши қишлоқ Совети ҳужжатларида кўрсатилган. Қариндош-уруғлар орасидаги тортишувнинг бу қадар газак олиб кетишида жамоатчилик, қишлоқ Совети ижроия комитети, «Комсомол» совхози раҳбарлари ҳам айбдор. Ҳовли-жой талашуви бошлангач, ижроком ҳар икки томонни муросага келтириши, зиддиятни ҳал қилиш ўрнига ҳовлини иккига ажратиб, Йўлдошевани алоҳида хўжалик қилиб қўйиш билан кифояланди. Бахтиёр ва унинг опалари бунга қатъий қарши чиқдилар. Маҳалла комитети йиғилиши эса кимларнингдир қутқуси билан қишлоқ Советн Ю. Йўлдошевага ажратиб берган ўша участкани Бахтиёрнинг опаси М. Худойназаровага бериш ҳақида қарор қабул қилди. Албатта, маҳалла комитети қарорининг юридик кучи бўлмасада, у ёниб турган оловга мой қуйиш билан баробар бўлди. Собиқ келин ва қайин сингил орасидаги даҳанаки олишув ёқалашишга айланди. Маҳалла-кўй ўртасида гап-сўз кўпайди.

Йўлдошева масалани ҳал қилиб беришларини сўраб ижрокомга кўп қатнади. У ердан тайинли ёрдам бўлмагач, судга мурожаат қилди. Ўзбекистон район халқ суди ер тўғрисидаги низоларни ҳал этиш маҳаллий Советлар компетенциясига киришини рўкач қилиб, масалани яна қишлоқ Советига ўтказиб юборди.

Амалдаги ер тўғрисидаги Кодекснинг 185—188-моддалари талабларига кўра бундай низоларни одатда ижроком ҳал этади. Ижроком Йўлдошевага томорқани ажратиб берибди. Аммо, Эркабоев бу қарорни бажаришдан бош тортгач, Йўлдошеванинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш маҳаллий Советнинг вазифаси эмасмиди?

— Йўлдошевага ерни мендан илгариги қишлоқ Совети раиси берган, мен бехабарман, — ўзини четга олди ижроком раиси М. Ҳамролиева. — Умуман, қишлоқ Совети ижрокоми энди бу ишга аралашмайди. Улар судга мурожаат қилаверишсин!

Юлдузхоннинг ота-онасиникига ҳам бордик, серфарзанд оила экан. Онасининг айтишича, яқинда икки укасини уйлантиришади. Юлдузхон яшаши учун жой қолмайди. Ҳовлида тўрт-беш ёшлар чамаси қизча ўйнаб юрибди. Қиёфаси, қош-кўзлари худди Бахтиёрнинг ўзи. Ҳа, бу унинг жияни Ёқутхон экан. Онаси ва амакиси ўртасида кетаётган аёвсиз кураш ким, нима учун? «Ёқутхоннинг келажаги, бекамикўст яшаши учун», — дейди Юлдузхон. Амакиси ҳам ўз жигари, марҳум акасининг ёлғиз ёдгори тақдири ҳақида ўйлармикин?

— Жияним ўн саккизга кирсин, шу ерни унга бермаган номард! — қизишади Бахтиёр.

Яйпан шаҳар Киров кўчасидаги 56-уйда неча йилдирки, ҳаловат йўқ. Уй бекаси Т. Иброҳимова турли ташкилотларга невараси устидан шикоятлар ёзади. Буларнинг жанжалларига ҳам шаҳар Советидан тортиб республика органларигача аралашган. Аммо масала ҳамон ҳал бўлгани йўқ. Т. Иброҳимованинг вафотидан сўнг эса ўзаро қирпичоқ яна авж олиб кетди. Бу уйда Т. Иброҳимованинг уч қизи вояга етган. Улардан бири —Ж. Абдуллаеванинг турмуши бузилиб, 50-йиллар ўрталаридан бошлаб шу хонадонда яшай бошлаган. Унинг турмуш ўртоғи И. Комиловнинг хонадони ҳам уларга туташ эди. Комилов хотинидан ажралиб бу ердан чиқиб кетгач, хонадон эгалари иккала уйни ҳам бирлаштириб олишади. Ж. Абдуллаеванинг ўғли Муроджон шу ерда ўсиб-улғайди. Кейинчалик уйлангач, бошқа жойга кўчди. 1979 йили Конизар массивидан участка олиб, уй-жой қурди ва онасини ҳам кўчириб олиб кетди. 1980 йили эса Т. Иброҳимованинг ўртанча қизи Муҳаббат ҳам эридан ажралиб, беш бола билан шу уйга келади. Худди шу пайтда Муроджон бу участкада ҳам янги уй қуришни бошлаган эди «Муроджоннинг Конизарда участкаси бор, бу ер эса бизга қолиши керак», деган фикр унинг холалари хаёлига келди шекилли, жанжал бошланди.

— Ўша холаларим ижрокомга мурожаат қилиб, аямнинг уйдан чиқиб кетишини талаб қилишди. Шунда маҳалла кексалари холамлар даъво қилаётган ер аслида дадам И. Комиловга тегишли бўлганлигини инобатга олиб, мавжуд 13 сотих ердан 6,5 сотихини онам номига ўтказишни сўрашган. Ижроком ерни онамга ўтказиб берган, — дейди М. Комилов.

Ўшандан буён уч-опа сингил бир-бирларининг тўй маросимларига ҳам бормайдилар. Муроджоннинг айтишича, бувиси узилган куни Одина холаси опасини уйдан ҳайдаб чиқармоқчи бўлган. Қаранг, ер-жой можароси туфайли ажралиб кетган опа-сингилларни энг катта қайғу — она ўлими ҳам бирлаштира олмабди! Бу воқеадан бир нарса кишини сергаклантиради. Ўзига етарли жойи бўла туриб яна бошқа жойда ҳам иморат бошлаб қўйиш М. Комиловдай комсомолда, район партия комитети аппаратида ишлаган, ҳозир эса йирик бир қурилиш ташкилотининг бошлиғи бўлмиш коммунист ва раҳбарга фазилат бўла олармикин?

Охунбобоев районидаги Халқобод қишлоқ Совети қариндошлар М. Тоштемирова ва О. Тўйчиев ўртасида икки сотих жой устида чиққан можарони икки йилдан буён ҳал эта олмаяпти. О. Тўйчиев ўз уйи орқасидаги икки сотих жойни М. Тоштемировага берса, унинг уйи саҳни олди очилади ва дарвоза қуриш мумкин бўлади. Аммо на қишлоқ Совети, на райижроком ва на оближроком Тўйчиевни бунга кўндира олди! Ваҳоланки, О. Тўйчиев оддий инсонийлик нуқтаи назаридан ҳам ёлғиз, дардман аёлга шу икки сотих ерни бериши лозим эди. Бунинг устига Тўйчиевнинг ўз томорқаси қонунда белгиланганидан 8 сотих ортиқ экан. Шунга қарамай, яқинда у район архитектура бўлими берган лойиҳага хилоф равишда ўша икки сотих ерга янги уй солди...

Қува шаҳри Пушкин кўчасидаги 6-уйда яшовчи С. Тўйчиева ҳам анчадан буён судма-суд юрибди. Қариган чоғида унинг бошига уй-жой савдосини ўз қариндошлари солишди. Марҳум эрининг опаси Муяссар Абдураҳмонова ўғиллари билан Тўйчиевага қарашли уйни ўз тасарруфига ўтказиб олди. Тўйчиева «адолатсизликдан дод!» деб шаҳар Совети, район партия комитети, халқ судига бир неча бор мурожаат қилди. Бироқ унинг арзини тинглаб, можарони адолатли, холис ҳал этадиган одам топилмаяпти. Кекса аёл Улуғ Ватан уруши инвалидининг бевасини сарсон қилишяпти.

Бувайда районидаги Бувайда қишлоқ Советида яшовчи М. Сатторов қайнонаси ўлгандан сўнг унинг ерига иморат солмоқчи бўлди. Бироқ шу пайтда А. Отажонов «Бу менинг амакимдан қолган жой эди», — деб даъво қилди. Маҳаллий раҳбарлар М. Сатторовга бошқа жойдан ер бериб марҳумадан мерос жой А. Отажоновга қолсин, деган фикрга келишди. Киров номли колхоз правлениеси Сатторовга уй қуришга ажратган ер эса мактабга қарашли бўлиб чиқди ва унинг бошлаб қўйган иморати бузилди. Шундан сўнг икки ўртада бошланган жанжал ҳамон тинчигани йўқ. Колхоз правлениеси эса жанжалдан қутулиш мақсадида ўша низоли жойга медпункт биноси қуриб юборди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ер-жой масаласига оид ариза ва шикоятлар Фарғона области масъул идоралари, газеталар редакцияларига келаётган почтанинг катта қисмини ташкил қилади. Ҳа, областда аҳоли ўта зич жойлашган. Уй-жой программасини амалга ошириш учун кенг кўламдаги ишлар олиб борилялти. Лекин талаб билан имконият орасида фарқ ҳали катта. Аммо гап фақат ер, уй-жой танқислигидами? Маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг гражданларнинг ариза ва шикоятларига эътиборсиз муносабатлари, жанжалли масалаларни ҳал этишдан ўзларини четга олишлари, қатъиятсизликлари ҳам салбий роль ўйнаяпти. Юқорида баён этилган можароларнинг ҳаммасини ўша жойнинг ўзида, ҳар икки томоннинг ҳам манфаатларини ҳисобга олиб, адолатли ҳал этиш мумкин эди-ку! Одамларнинг оғирини енгил қилишга, адолат соқчиси бўлишга даъват этилган органлар ишидаги лоқайдлик, ўз ҳуқуқидан фойдалана билмаслик шикоятлар оқимининг кўпайишига сабаб бўляпти.

Масаланинг маънавий томони ҳам кишини ўйлантиради. Опани сингилга, амакини жиянга боғлаб турган меҳр-оқибат нега ўртадан кўтарилдийкин?! Торгина ҳовлида ўн тўрт нафар турли миллат болаларини боқиб ўстирган Ш. Шомаҳмудовлар оиласини эсланг. Бир ҳовлида уч-тўрт оила тинч-тотув истиқомат қилаётганлиги ҳақида юзлаб, минглаб мисоллар бор. Ана шундай кишиларда бой халқимизга хос кенглик, саховат, яқинларга, одамларга меҳр-оқибат туйғулари хиралашиб қолмаяптими? Наҳотки бир ҳовлига қондошлар, ака, ука, опа-сингиллар сиғмаса?!

Бахтиёр Эркабоев ташландиқ ҳолга солиб қўйган уй, вайрон бўлган боғни кўрганимда Шарқ донишмандларидан бирининг сўзлари хаёлимдан ўтди. Дунёда ҳамма нарсанинг хотимаси бор, дарё бир кун қурийди, бўстон саҳрога, боғ хазонга айланади. Аммо зангори осмон остида бир кўркам, заволсиз, хазонсиз боғ борки, меҳр-муҳаббат боғидир, деган эди донишманд. Токи, у ҳам бўлса меҳр-оқибат, мана шу боғ гуркираб турар экан, яхшиликнинг, садоқат ва эзгуликнинг умри тугамайди. Афсус, Бахтиёржон, Юлдузхон, Муроджон ва унинг холалари, ҳамда бошқалар ўртасидаги жанжаллар оқибатида нафақат боғлар, балки, кўнгиллардаги меҳр-оқибат гиёҳлари ҳам қуриб қоляпти... Бунга йўл қўймаслик керак!..

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ТОШКЕНТЛИК ЧЕМПИОН

Жаҳон спортчиларининг йирик анжумани якунланмоқда. Эртага ёзги XXIV олимпиада ўйинларининг тантанали ёпилиш маросими бўлади. Зотан сўнгги медаллар учун кураш қизғин давом этмоқда. Совет олимпиадачилари ҳамон пешқадам. Улар жами 95 медаль тўплашди. Шундан 39 таси олтин медаль. ГДР командаси 31 та, АҚШ олимпиадачилари 23 та олтин медаль билан иккинчи ҳамда учинчи ўринларда боришмоқда.

СССР терма командасининг пешқадамлик мавқеини мустаҳкамлашга тошкентлик курашчи ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Эркин кураш устаси Махарбек Хадарцев Олимпиаданинг катта олтин медалига сазовор бўлди. Махарбек эндигина 23 баҳорни кўрди. У СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери. Ўтган йили жаҳон чемпионати ғолиби бўлган эди. Бу йил Европа чемпионатида зафар қучиб, Олимпиадага муносиб номзод эканини намойиш этди ва катта анжуманда юксак ишончни оқлади.

Шундай қилиб Олимпиадада иштирок этаётган ўзбекистонлик 9 спортчидан уч нафари совриндор бўлди. Оғир атлетикачи Ноил Муҳаммадиёров билан енгил атлетикачи Радион Гатаулин кумуш медалларни қўлга киритишган эди. Уларнинг бу совринлари қаторига Махарбекнинг олтин медали қўшилди. Энди навбат яна бир эркин курашчимиз — бугунгача «енгилмас» деб эъзозланаётган Асрен Фадзаевга. Ўйлаймизки бу курашчимиз ҳам ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлади.

Ўтган куни совет спортчилари муваффақиятли беллашдилар. Волейболчиларимиз Перу командаси билан курашиб, ғалабани (3:2) таъминладилар. Оғир атлетикачи Александр Курлович икки курашда 462,5 (212,5+250) килограммли натижа билан зафар қучди. 12 боксчимиздан 4 нафари финалга йўлланма олишди. Енгил атлетикачиларимиздан Галина Чистякова узунликка сакрашда 711 сантиметрли маррани эгаллаб, бронза медалларини қўлга киритди. Шамширчиларимиз эса кумуш медалларга эга бўлишди. Бугун эса Олимпиадада 39 комплект медаль учун кураш давом этади.

Ҳ. НОСИРОВ.

Редактор **Л. ҚАЮМОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг

«АГРОПРОМРЕМОНТ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Машинасозлик ва техникани ихтисослаштирилган тарзда ремонт қилиш ишлаб чиқариш бўйича тармоқ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси

қишлоқ хўжалик техникасини, ремонт қилиш учун амалда барча турдаги ҳужжатларни, шунингдек, чорвачилик ҳамда озуқа тайёрлаш объектларини реконструкция қилиш ва техника жиҳатдан қуроллантириш учун лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш борасида катта тажрибага эга.

Ташкилот зарур ностандарт ремонт-технология жиҳозлари ва ускуналарини тайёрлаш имкониятига эга.

• Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ўз илмий бўлинмаларига эга бўлиб, у Ўрта Осиё ва мамлакатнинг бошқа регионларидаги институтлар билан мустаҳкам ҳамкорлик қилган ҳолда

ҚУЙИДАГИ СОҲАЛАРДА ТАВСИЯЛАР БЕРИШИ МУМКИН:

— қишлоқ хўжалиги машиналари ремонти технологияси;
— деталларни қайта тиклаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш;
— иш жойларини аттестациядан ўтказиш;
— ремонт қилинган қишлоқ хўжалиги машиналари ва улар агрегатларининг пишиқ-пухталик даражасини ошириш;
— меҳнатга ҳақ тўлаш системасини такомиллаштириш ҳамда узлуксиз оператив ишлаб чиқаришни планлаштириш системасини жорий этиш (система вазифаларини ЭҲМ ёрдамида ҳал этади) ва ҳоказолар.

Илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ювиш қурилмалари ва воситалари бўлган бўяш-қуритиш универсал комплексларини ишлаб чиқади. Бу реконструкция қилишга, ишлаб чиқариш майдонларини кенгайтиришга ва техник қайта қуроллантиришга муҳтож бўлган ремонт корхоналарига керакдир.

Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси таркибига кирувчи машинасозлик бўйича конструкторлик-технология бюроси (КТБМ) машинасозлик маҳсулотларини тайёрлаш чоғида ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан тайёрлаш ҳамда машинасозлик маҳсулотлари учун конструкторлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш масалаларини ҳал қилади.

АГАР СИЗГА ҚУЙИДАГИ ТЕХНИКАНИ:

— А-01, Д-37, Д-240, Д-65, Д-50 типидаги дизеллар;
— ГАЗ-51, ГАЗ-52, ГАЗ-69, УАЗ-469, ЗМЗ-451 двигателлари;
— Т-4А, ДТ-75М, Т-28Х4, МТЗ тракторлари ва уларнинг агрегатлари;
— ГАЗ-69, УАЗ-469, -452 автомобиллари;
— ЭО-2621 экскаваторлари («Белорусь» трактори базасида);
— озуқа йиғиштириш техникаси;
— — автотрактор электр ускуналари;
электр двигателлари;
— НШ-10, 46, 50, 32, А-32х2 типидаги гидронасослар;
— пахта териш машиналари ва уларнинг агрегатлари;
— лемехлар;
— мураккаб бўлмаган қишлоқ хўжалиги техникаси (плуглар, культиваторлар, сеялкалар ва бошқалар)ни

РЕМОНТ ҚИЛИШ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ ЗАРУР БЎЛСА

«АГРОПРОМРЕМОНТ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

МУРОЖААТ ҚИЛИНГ

Агар Сизга ремонт ёки ремонт-хизмат корхонасини, шунингдек чорвачилик, озуқа тайёрлаш объектларини, совхоз ва колхозларнинг машина паркларини техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ёки реконструкция қилиш учун лойиҳа-смета ишларини юксак савияда бажариш зарур бўлса,

«АГРОПРОМРЕМОНТ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

МУРОЖААТ ҚИЛИНГ

Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Сизни қизиқтирувчи ҳар қандай ишларни шартнома асосида ва аниқ белгиланган муддатида, етарли техник даражада, буюртмачи учун қулай бўлган нархда бажаради.

Адрес: 700081, Тошкент шаҳри, Фарҳод кўчаси, 52-уй.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Профессорлар: режиссура ва актёр маҳорати бўйича;
доцентлар: маданий-оқартув ишлари назарияси ва методикаси, режиссура ва актёр мастери (2,5), оркестрга дирижёрлик қилиш, хорга дирижёрлик қилиш, музика назарияси ва тарихи, марксча-ленинча фалсафа, рус тили;
катта ўқитувчилар: хорга дирижёрлик қилиш, режиссура ва актёр маҳорати (1,5, библиография, техника воситалари ва ҳозирги замон табиёт илмий асослари;
ўқитувчилар: маданий-оқартув ишлари назарияси ва методикаси, КПСС тарихи.

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА:

доцент: ўзбек адабиёти;
катта ўқитувчи: рус тили.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700164, Тошкент шаҳри, Высоковольтний массиви, 3-сектор, 127 «а» уй. Телефонлар: 62-04-63, 62-03-23.

• Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/Х да **Иоланта.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/Х да **Курорт** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/Х да **Музаффар — қуёш фарзанди** (15.00), **Сўнмас аланга** (премьера, 19.00).

УЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/Х да **Драматик актёрлар куйлайди** (12, 18.00)

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия комитети, маҳаллий комитети ва бадиий графика факультетининг коллективи тасвирий санъат ва чизмачилик ўқитиш методикаси кафедрасининг доценти Б. З. Азимовага отаси

Зоир ЮНУСОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

• Тингланг, томоша қилинг

1 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — В. Готовцева куйлайди. 9.20 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 9.55 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 15.25 — Концерт. 16.25 — Хитойнинг миллий байрамига. 17.25 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 21.00 — Время. 21.35 — Қайта қуриш прожектори. 21.45 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 01.05 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 8.45 — Ҳужжатли фильм. 8.55 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 12.05 — Олатоу жилолари. 12.30 — Ҳужжатли фильм. 13.00 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 14.00 — Навбатнинг боши қаерда? 15.05 — Мультфильм. 15.10 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 17.15 — «Вакансия». Бадиий фильм. 18.30 — СССР Давлат телерадиосининг квартети чалади. 18.45 — Оқ эшик ортида. 19.40 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 19.45 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 — Ёзги Олимпиада ўйинлари. 21.00 — Время. 21.35 — Қайта қуриш прожектори. 21.45 — Чет эл фильмлари экрани. 23.25 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 9.00 — «Ассалому алайкум». 10.00 — Шанба экрани. 11.30 — Ёш шоирлар билан учрашув. 12.40 — Концерт. 13.05 — Ўзбекистон спорти. 13.35 — Объективда — қайта қуриш. 14.10 — ХХР ташкил топган кунга. 18.00 — «Зор эдим бир кўргали...» 18.40 — Унутилмас сатрлар. Атоий. 20.00 — Ахборот. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Катталар учун мультфильм. 21.00 — Время. 21.35 — Қайта қуриш прожектори. 21.45 — Дала меҳнаткашлари учун кечки музикали программа. 23.05 — Жадвалдан ташқари дарслар.

УзТВ-II. Душанба. 17.55 — «Сеҳрли ўт». Спектакль. 18.45 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 19.00 — Новости. 19.15 — Гаҳворабандон. 20.00 — Ахбор. 20.25 — «Феруза» ансамбли ижро этади. 21.00 — Время. 21.35 — Қайта қуриш прожектори. 21.45 — «Резидент» операциясининг тугатилиши». Бадиий фильм. 1-серия. 22.55 — Фильм-концерт.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Қалбингиз қўшиққа тўлсин! 9.30 — Ёшлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Орол тақдири ташвишида. 12.10 — Строитель Узбекистана. 12.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 12.50 — Шеърий лаҳзалар. 13.00 — Ўзбекистон чорвадори. 13.30 — Музика янграйверсин. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.30 — Қувноқ танаффус. 16.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 17.00 — Олтинчи студияда музикали учрашув. 18.15 — Хитой миллий байрами — Республика эълон қилинган кунга. 18.30 — Музикали салом. 19.20 — Ёшлик радиостанцияси — қишлоқдаги тенгдошларига. 19.50 — Халқаро кундалик. 21.10 — Шанба оқшомида. 22.40 — Ёзги Олимпиада ўйинларида. 23.00 — Оқшом тўлқинларида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 11005. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. — 226. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12